

SLOVENSKI NAROD.

Kakaj vsek dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter valja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 35 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za ostanila se plačuje od petestopenne poštne vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Skupaj se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Proč od narodnih zločincev.

S Štajerskega, 19. okt.

Z odklonitvijo predloga drž. posl. Robiča v seji z dne 17. oktobra t. l. je postavila „Slovanska zveza“ krono na čelo svojega delovanja v zadevi volilne reforme.

Poslanec Robič je predlagal, da naj izvaja „Slov. zveza“ posledice v slučaju, da se sklene v volilnem odseku zavarovati razdelitev volilnih okrajev s kvalifikovano majoriteto. Ta predlog se je v seji „Slov. zveze“ z dne 17. oktobra odklonil z 12 proti 6 glasovom; 3 štajerskih in 3 čeških poslancev.

Ostudnejše prodaje slovenskih interesov še ni doživel slovenski svet, kakor sedaj, ko prodaja „Slovanska zveza“, na čelu z izdajalskim dr. Šusteršičem, najvitalnejše interese slovenskega naroda. Ako so se zadali dosedaj v volilnem odseku štajerskim in koroškim Slovincem najhujši udarci vsled omiselnih deliktov klerikalnih poslancev kranskih, imenovati je sedanje postopanje „Slov. zveze“ zločinsko in izdajalsko.

Po vseh slovenskih obmejnih pokrajinah je bilo slišati to poletje le en glas: po odpomoči zoper nečuvence krivice, katere zadenejo Slovence z volilno reformo. Z ogorčenjem je zavračala nato „Slovanska zveza“ te glasove obmejnih Slovincov po odpomoči kot grde napade na čiste njene člane. V seji z dne 17. oktobra t. l. je pa 12 slovenskih poslancev „Slov. zveze“ glasovalo proti temu, da bi se izvajale kake konsekvence v slučaju, da se nečuvence krivice, ki so se zadale z volilno reformo Slovincem, zavarujejo in petrificirajo. Dosedaj so vsaj branili klerikalni domoljubi volilno reformo z zagovorom, da se spremene volilni okraji vsled slovanske večine v parlamentu v nekaj letih v prilog Slovincem! Sicer je bil tudi ta zagovor ničev! Krivice, ki so se zadale šta-

jerskim in koroškim Slovincem, se že v teku malih let ne dajo več popraviti! Dosedaj slovenske občine arveškega, emureškega in radgonskega okraja v prihodnji generaciji ne bodo več slovanske, ako se uveljavi volilna preosnova. In koroškim Slovincem čez 20 ali 25 let tudi ne bo več pomagati, ako se jim prizadete krivice ne odpravijo!

„Slovanska zveza“ je pa s svojim sklepom z dne 17. oktobra t. l. vrgla krinko raz obraz, in priznala, da hoče imeti volilno reformo za vsako ceno, in če je treba vreči obmejne Štajerce in Korošce Vsenemcem, luterancem in soc. demokratom v žrelo! Vidi se, da hoče imeti dr. Šusteršič zadnji uspeh! Le še en sijajen uspeh! Ako se razbije čez par let famozna S. L. S., za to mu že ni več. Saj že tako čuti, da mu „Galilejci“ jemljejo čim več tal! „Slov. zveza“ je s svojim sklepom z dne 17. oktobra glasno izpovedala, da ji je Slov. Štajerska in Koroška — He-kuba!

Zaenkrat tem slovenskim izdajalcem ne moremo drugega, kakor da potegnemo štajerske drž. poslance iz njih kužnega kroga. Slovenskim štajerskim državnim poslancem kličemo: Edin odgovor na sklep „Slov. zveze“ z dne 17. oktobra je **takojšen** izstop iz tega kluba, sicer obračunamo z Vami.

Pismo iz Hrvatske.

(Prve težkoče koalicije. — Organizacija strank.)

V Zagrebu, 18. oktobra.

Že sam nagodbni odnos vsebuje konflikte med narodi, ki so sklenili nagodbo. Kako pa naj ne nastanejo neprestani konflikti tudi med manjšimi narodi, med Hrvati in Madjari, ko je nagodba iz l. 1868. tako nepopolno delo, v mnogih točkah naravnost krparija. S to nagodbo se more istotako dokazati, da smo posebna država kakor tudi, da nismo.

In če tudi pustimo na strani — in ultima linea — prazno državno pravno stremljenje, morejo nastati najresnejši konflikti iz teh odnosov v vprašanih takozvanih skupnih zadev. Finance, trgovina in industrija — vse to sega globoko v realno življenje, a baš v tem smo vezani.

Madjarska gospodarska politika postopa sistematično, da se vse žile stekajo v Pešto in da se kruto centralizira, a baš s tem so oškodovani posebni življenjski interesi Hrvatske. N. pr. na polju industrije: od vseh še tako velikih koncesij, ki jih podeljuje ogrska vlada industrijalnim podjetjem — če tudi z našim denarjem — imajo korist samo one tvornice, ki se zidajo onstran Drave. Hrvatska je na ta način gospodarsko in industrijalno povsem zanemarjena dežela, ali kadar se sklepajo novi zajedniški zakoni, takrat „skupna“ vlada noče poznati nobenih mej med Hrvatsko in Ogrsko, temveč nas potegne v eno interesno sfero.

Evo, sedaj se bodo razpravljale v državnem zboru v Pešti zelo važne zakonske osnove. Te se tičejo zakona o zavarovanju delavcev v slučajih bolezni in nezdod, zakona o podpiranju industrije in zakona o statistiki zunanje trgovine. V vseh treh osnovah je kršena naša avtonomija, kakor bi bili oškodovani tudi naši interesi in ves naš gospodarski razvoj, ako postanejo te osnove zakon. V prvi osnovi je nekaj točk že popravljenih po posredovanju naše vlade. V načrtu o podpiranju industrije se nahaja n. pr. točka, da se imajo podpirati samo ona podjetja s proizvodni, ki še niso zastopani v deželah ogrske krone. Vsled tega bi zelo malo naših tovarnih moglo dobiti koncesije — saj je takih že več na Ogrskem! — tako bi nam odgovarjali. Zato predlaga „Pokret“, da se izloči iz one velike vsote, ki je namenjena za industrijo, ona vsota, ki nam pripada, po ključu za naša pri-spevanja k skupnim zadevam, in da

potem naša vlada sama odreja podpore onim podjetjem v Hrvatski, ki jih mi potrebujemo. V tej osnovi se hoče nadalje uzakoniti določba, da morajo vse oblasti nabavljati svoje potrebščine pri zavodih v deželah ogrske krone. S tem pa posega v našo avtonomijo, zakaj kako se sme ukazovati našim avtonomnim oblastem, da morajo naročevati vse na Ogrskem, ko vendar nimamo v Hrvatski nikake industrije? — V osnovi o statistiki zunanje trgovine gre zopet za to, da se dobi pregled izvoza in uvoza skupaj za vse področje transilivanske polovice. To zopet ne odgovarja našim interesom. Življenskega pomena za Hrvatsko je posebna statistika, ki bi jo vodil statistični urad v Zagrebu, a ne oni v Pešti. To je potrebno posebno z ozirom na priprave za carinsko ločitev obeh državnih polovic. Ker baš o tem nimamo zanesljivih statističnih podatkov, ne moremo izmeriti vseh ugodnosti, kakor tudi ne škode, ki bi nastala za nas vsled te velike izpremembe.

Te zakonske osnove se sedaj živahno pretresajo v naši koaliciji, ker se že jutri nadaljujejo seje državnega zbora v Pešti.

Na teh zakonskih osnovah se bode poskusila odločnost in politična modrost koalicije, kakor tudi dobra volja Madžarov, da ugodijo pravičnim zahtevam Hrvatov.

* * *

Na vseh straneh valovi sedaj pri nas sveže politično življenje; zlasti stranke v koaliciji so razvile živahno delovanje, da se organizujejo v narodu. Hrv. stranka prava, kakor tudi hrv. ljudska napredna stranka prirejate vsako nedeljo politične shode, na katerih si ustvarjate svoje organizacije. Pri teh pride naravno tudi do malih spopadov med obema strankama. Stranka prava, ki jo vodita župnik Zagorac in dr. Harambašić, zbira kot številno najmočnejša stranka v koaliciji okoli sebe

konservativnejše elemente in tiste, ki imajo vedno respekt pred vladno stranko. Napredni stranki se pa pridružuje vsa mlajša inteligenca, zlasti učitelji, in bistri narod v Slavoniji.

Kakor med pravaši in naprednjaki, tako se poostrejuje razmerje tudi med obema srbskima strankama, ki se nahajata v koaliciji, med samostalci in radikali.

Srbski samostalci so realna in trezna stranka, ki jo vodijo dobri politiki in ki ima razen tega, ker se nahaja njeno vodstvo v Zagrebu, tudi več čustva za interese Hrvatske, nego radikali, ki imajo svoje vodstvo v Novem Sadu, ki gledajo vse skozi, rekel bi, madjarske naočnike in vsled tega ne vidijo meje med Ogrsko in Hrvatsko.

K sreči pa ima srbska samostalna stranka v sebi mlade, živahne elemente in vso boljšo inteligenco, vsled česar uspešno iztiskuje radikale z njihovih dosedanjih pozicij.

Tako se je preje Srim smatral za izključno domeno srbskih radikalcev, sedaj so pa samostalci prekoračili meje njihove države in osnovali svoj list v Mitrovici.

Kakšni so srbski radikali, se najbolje spozna iz dejstva, da podpirajo v Srimu pangermane proti Hrvatom. Oni so celo med Nemci izzvali pangermansko agitacijo, samo da škodujejo Hrvatom. Toda o tem bom pisal pri drugi priliki. △.

Pismo iz Črne gore.

Na Cetinju, 15. oktobra.

V svojem zadnjem pismu sem Vam poročal o izidu volitev v državno skupščino. Pri tej priliki sem tudi naglašal, da je na vsi črti zmaga vlada s svojimi pristaši. No, to pa ni ničesar čudnega, saj se pri nas dosedaj še ne more govoriti o kaki opoziciji, to tem manj, ker še nimamo nobenih političnih strank. Okostje po-

LISTEK.

Gospodična se spreha.

Solnce je mežikalo na zapadu in se skrivalo za razstlanimi kopami belih oblakov, obrobljenih z grimiznim pasom. Včasih je pogledalo z velikim, zlatim očesom na zemljo, in takoj se je razlilo ozarjeno morje po nebu, in po zemlji so zamigljali in zatrepali žarki.

„Ravnokar je bilo še za moža nad gorami, zdaj pa že zahaja,“ je vzdihnila gospodična Maruša. Pogledala je na zapad, in njene oči so se srečale s solncem, ki je tonilo v rdeči luči. Zelo žalostno je postalo pri njenem srcu, in zamislila se je.

„Niti nocoj ne pride moj fant! Zakaj pa sem si tako lepo naravnala lase in se oprasila z rožnim prahom!“ Razžaljane so bile njene misli, in njene oči niso gledale nič prijazno po dolgi aleji, kjer so se sprehajale mlade gospodične in žvrgolele kot lastavice. Kostanji nad njo so lahko pripogibali veje, in kot velike rane na zelenih orjakih so se videle dolge in široke žolte pege, ki jih je jesen kar čez noč vrgla med listje.

Dolinger je hodila gospodična Maruša; ozirala se je na levo in desno, kjer je prihajal kak mladeček svetlih lic in koketiral napol predrzno in napol v zadregi z vitkimi damami.

„Kje pa je moj fant,“ je mislila. „Noč gre že nad konstanji in mojega še ni!“

Njene oči so se zameglile, in v bleščeči megli je zagledala njega, težko pričakovanega ljubčka. Hitel je po livadi, nad rožami, nad hrizantemami, iz parka, odkoder je zvenela sanjava muzika. Med zvoki harp in cimbal je priplaval.

„Kje si hodil tako dolgo? Ali ne veš, kako nestrpno te vedno pričakujem, kako mi roke drhte in hrepene po tvojem objemu?“

Ozrla se je na stran, kamor so njene sanje postavile fanta, in njene misli so odgovorile v njegovem imenu:

„Maruška, sladko dekle, nisem mogel prej. A mislil sem ves dan uate.“

Ustne so se gospodični blago smehljale, solnčnik iz višnjeve, jako ogorele svile je držala nad seboj, dasi je že mrak plaval pod nebom. Noge so se ji opotekale, in njene kretnje so bile čudne in nenaravne.

„Rekli so mi že, da te ne bo več, da si si poiskal drugo in pozabil name. Ali to ni res, kaj ne, moj dragi, to ni res?“

„Kako naj mislim na druge, ko si vendar samo ti zame na svetu, samo ti si mi na misli in nad menoj plavaš kot boginja v beli tančici, z višnjevim pasom, s srebrnim vencem v roki...“

„Dragi, kako lepo govoriš! Naj slušam tvoje sladke besede, opoji me z dihom svojih sanj, svojih misli! Kot bi zvenele zlate strune opojno, sveto himno, tako mi zveni tvoj glas...“

„Maruška, slušaj! Videl sem te nocoj v divnih sanjah. Naj ti povem: Bila si oblečena v snežno haljico, okrog vrata se ti je ovijala verižica iz samega srebra in vanj so bili vdelani čisti smaragdi. Okoli glave si imela prekrasen venec od pisanega cvetja, in tajna svetloba te je razsvetljevala. Hotel sem te poljubiti, a ti si se dvignila in poletela pod nebo; splaval sem za teboj in te objel. V sladkem tesnem objemu sva plavala pod zvezdami, sama, združena v tihi, neskončni ljubezni...“

„Dragi, naj ti jaz nadaljujem sanje! Združena v tihi, neskončni ljubezni sva plavala v jasnih višinah,

v večnih prostorih in slušala nebeške harmonije, petje angelskih korov. Vsemogočna ljubezen naju je združila, silno čustvo, močnejše od smrti naju je objelo, in midva sva živela samo svoji brezmejni blaženosti...“

Gospodična Maruša se je sprehajala po dolgi aleji in kramljala s svojim ljubčkom, svojim idealnim fantom. Šetala se je ves večer, bila je sama, in nikdo se ji ni približal v njeni tihi osamelosti. V živi domišljiji brez mej, brez obsega so njene misli živele svobodno in razkošno življenje, v domišljiji si je pričarala krasnega fanta, lepega junaka, ki je njen od nekdanj in ki ostane njen, da ju ne združi nič ne na svetu, ne v nebesih. Ob njeni levici se je sprehajal njen prekrasni izvoljenec: Bil je kodrolas, zametnih obrvi, in dehtečih brkic, temno-rdečega lica, kot vlitga stasa in ponosne hoje. Nagibala se je na njegovo stran in se stiskala k njemu pod strastnim in vročim objemom njegovih močnih rok. Smehljala se je blaženo in šepetala... S pahljačo je zamahnila proti njegovemu licu, s solnčnikom nad njegovo glavo, in njene svetle in jasne oči so videle divno postavno prekrasnega fanta.

Vrnila sta se iz eterskih višin, kamor ju je zanesel bog sanj, in ljubček je povabil Marušo s sladkim glasom:

„Ljubica, lep večer je nocoj, glej, kot iz božje posode se je razlila bela svetloba čez nebo in zemljo, in zvezde so zasijale v svilenem baldahinu. Pojdiva v temni gaj, tam naju ne bo motil nikdo v jasnih čustvih. Prijazna senca naju objame kot svileni plašč v svoje skrivnostno naročje.“

Gospodična je pospešila korake, in črni pajčolan na njenem starinskem klobuku se je vzpel v vetru in zaplapolal za njo.

„Idiva hitreje, zakaj čas hiti in ura ne čaka. Izgubljena slast se ne povrne, in moje noge so že trudne. Čakala sem nate ves dolgi dan, bil mi je kot večnost, in zdaj je zagrnil mrak belo svetlobo.“

„Hitiva, že je postlan gaj z pepelnim prtom, in v njem se blešče rdeče rože. Ljubica, daj mi svoje mehke ustne, naj zagori na njih poljub, in obrniva se v stran, zakaj zvezde plavajo skozi noč in njihove oči so bistre.“

Gospodična je hitela skozi gaj, se ustavila pod široko platano in razprostrla roke.

litčnih strank se sicer že lahko opazja, dovršenih organizacij pa še ni nikjer, ter se bodo razvile šele, ko bo ustavno življenje vseskozi prešinilo javnost. Kdaj se bo skupščina sestala, se še ne ve natančno, najbrže ne pred mesecem decembrom. Vkljub temu se pa vlada že sedaj marljivo pripravlja na to zasedanje in govori se, da bo stopila pred skupščino s celo vrsto raznih zakonskih načrtov. Pravkar je vlada izdelala zakon o začasnem poslovniku za narodno skupščino. Zadnja številka uradnega lista lista „Glas Crnogorca“ priobčuje ta zakon. Ta zakon bo najbrže zadnji, ki ga je izdal knez Nikola kot absolutistični vladar. Določbe poslovnika so v bistvu enake onim v drugih parlamentih. Prvo sejo otvori po letih najstarejši poslanec in vodi razprave, dokler verifikacijski odsek ne odobri veljavnosti posamnih mandatov. Ko so mandati overovljeni, se imajo poslanci zapriseči. Zaprisežna formula se glasi: „Prisegam pri bogu vsega-mogočnem, da bom zvest knezu-gospodarju, da bom verno čuval ustavo in imel pri svojem delovanju v narodni skupščini vedno pred očmi splošni blagor kneza-gospodarja in domovine. Kakor bom to izpolnil, tako mi naj pomaga bog na tem in onem svetu.“ Po zaprisegi poslanecev se ima vršiti volitev stalnega predsedstva, ki obstoji iz predsednika, dveh podpredsednikov in treh tajnikov. Po izvolitvi stalnega predsedstva otvori skupščino knez s posebnim prestolnim govorom. Druge točke poslovnika so kolikor toliko identične z dotičnimi določbami v drugih parlamentih. Poslovnik naše skupščine se razločuje od pravičnega reda, veljavnega v Vašem parlamentu na primer glede interpelacij. V Avstriji ni vlada vezana odgovarjati na interpelacije, zato so tudi pri Vas interpelacije brez prave vrednosti. Naš poslovnik pa določa, da mora vsak minister, čim se vloži interpelacija, takoj navesti dan, kdaj da bo na interpelacijo odgovoril in da mora v obče na njo odgovoriti pred zaključkom dotičnega zasedanja. Nadalje določa poslovnik, da imajo vladne predloge prednost pred vsemi drugimi, da ne sme v skupščinsko poslopje razen poslancev in vlade nobeden, ki bi nosil orožje, in da se sme poslance, ki so se pregrešili proti poslovniku, za kazensko celotno izključiti iz skupščine za eno do deset sej. Te zadnje določbe ni v Vašem pravilniku. Kakor rečeno, bo skupščina sklicana najbrže šele decembra, dotlej bodo torej imeli novo izvoljeni poslanci dovolj časa, da bodo temeljito preštudirali zelo obsežni poslovnik!

Predno se pa sestane skupščina, se imajo pri nas še izvršiti mestne občinske volitve. Te volitve so razpisane na 28. oktobra. Kakor vse kaže, te volitve, ki se vrše v „Zetskem domu“, ne bodo donesle v obč. zastopstvo bistvenih izprememb. Naj-

brže bo ostalo vse pri starem in občinsko krmilo bo imel slej ko prej v rokah župan Sava Vuletić. In prav je tako, saj je mož na svojem mestu!

Kakor Vam bode znano, smo letos dobili z ustavo tudi nov denar. Dosedaj namreč Črnogora ni imela svojega denarja, marveč se je posluževala ponajveč avstrijskih novcev. Avstrijska kronska vrednost je veljala tudi pri nas. Novi denar je v prometu že nekaj dni in ima isto vrednost kakor avstrijski. V prometu je sedaj samo drobiž po 20 vinarjev, po 10, 2 in 1 vinar. Do sedaj je kovanega denarja 300.000 komadov po 20 vinarjev, 375.000 komadov po 10 vinarjev, 300.000 komadov po 2 vinarja in 100.000 komadov po 1 vinar. — Denar je izdelan iz niklja in bakra, in sicer je drobiž po 20 in 10 vinarjev iz niklja, drobiž po 1 in 2 vinarja pa iz bakra. Kasneje dobi Črnogora tudi srebrn denar. Ves ta denar se izdeluje v denarni kovalnici na Dunaju. Denar ima na spredni strani dvoglavnega črnogorskega orla s ščitom, a nad orlom je carska srbska krona, kakor je v črnogorskem grbu. Na drugi strani v sredini polja je velika številka, ki kaže, koliko velja denar, spodaj je letnica, kdaj je bil denar kovan, zgoraj na kraju je pa napis: „Knjaževina Crna Gora“. Denar je kovan umetniško dovršeno in s finim umetniškim okusom. Vse delo je izvršeno pod osebnim nadzorstvom upravitelja cesarske denarne kovalnice na Dunaju dvornega svetnika Mite Popovića. Popović je rodom Srb in je po poklicu rudarski inženir. Sprva je služil na Češkem in Tirolskem in je bil kasneje radi svojih redkih sposobnosti poklican v finančno ministrstvo. Ko je prejšnji upravitelj denarne kovalnice stopil v pokoj, je bil na njegovo mesto imenovan Srb Popović, dasi se je zato mesto potegovalo mnogo Nemcev. Pod nadzorstvom tega moža je bil torej kovan črnogorski denar. Mislimo, da je to dovoljno jamstvo, da je kovan okusno in solidno.

Pri nas so vladali dosedaj docela patriarhalni odnosi; malo po malem pa se tudi pri nas spreminjajo razmere in ne bo trajalo dolgo, da bo tudi v naši Črnigori zavalovalo moderno življenje. Do današnjih dni so bili v Črnigori politični procesi velika redkost, nova ustavna doba se pa prične s političnim procesom.

Pred sodišče pridejo črnogorski visokošolci, ki študirajo na vseučilišču v Beogradu in ki so lani podpisali „Rieč črnogorske omladine“, v kateri se knezu Nikoli očita — tiranstvo. Dotični manifest na črnogorski narod je podpisalo 16 akademikov. Vsi ti so obtoženi radi razžaljenja veličanstva in radi veleizdaje. Kakor se poroča iz Beograda, so obtoženi akademiki sklenili, da se jih 11 odzove pozivu sodišča in odpotuje na Cetinje. Mladi boritelji za svobodo so že na potu in v nekaj dneh dospo-

sedla na klop. Prsi so ji težko dihale, upehane so bile misli, in srce prazno in pusto. Ustnice so se ji nakremžile v obupen, bolesten smeh. Hladna vsakdanjost jo je vso objela, ugasnil je plamen v njeni duši.

Ali jutri so bo zopet vrnila gospodična Maruša, in sprehajala se bo po aleji vse popoldne. Kadar pa bo solnce zopet zatonilo in bo rdeča zarja pobarvala oblake z zlatim in grimiznim ognjem, tedaj bodo oživele oči gospodični Maruši in zagledale prekrasnega fanta. Prišel bo iz parka, odkoder done sanjavi in turobni glasovi ciganske harpe in cimbele. Prišel bo njen Adonis, in ves večer bo kramljala ž njim. Govorile bodo njene sanje, in sladki bodo odgovori, strastni in kipeči, polni ljubezni in blaznega koprnjenja, ki jih bo polagala v usta zvestemu Adonisu.

Jutri se popeljeta na svatbo; belci bodo hrskali, bili s kopiti ter nestrpno čakali poročnega para. Potem pojdetta na svatbo; pod platanami bodo pogrnjene mize z žametnim prtom, in, vanj bodo vdlane zvezde. In Maruša bo svatovala.

Abel Duh.

na Cetinje. Ali pelje ta njihova pot v pogubo? Kdo bi to vedel!

Domovini je napočila nova doba, doba svobode in napredka, ali naj bo prvi početek nove dobe omadeževan z obsodbo navdušenih mladih ljudi, ki so grešili, ako vobče grešili, samo iz prevelike ljubavi do svoje rodne zemlje in do svojega naroda?! In ta idealna ljubezen do svojega rodu in do rodne domače grude, ljubav, ki ne pozna mej, bi se naj poplašala z ječo ali celo s smrtjo?! Ne, to ne sme biti! Mladi sokoli naj odidejo brez kazni zopet nazaj v Beograd — in Črna gora bo lahko enkrat te drzovite sokole prištevala med najboljše svoje sine! —č.

Državni zbor.

Dunaj, 19. oktobra. Med vlogami je prošnja deželnega sodišča v Ljubljani, ki prosi zbornico za izročitev posl. dr. Žitnika, ki ga preganjajo zaradi razžaljenja časti.

Posl. Hofmann-Wellenhof je interpeliral finančnega in domobranskega ministra, zakaj se zapostavlja (?) Nemci v uradniških službah pri finančnih stražah, češ, da so okrvoditelji finančnih straž na Spodnjem Štajerskem sami Slovenci, a tudi na nemškem Štajerskem trije voditelji niso Nemci (morda so Madžari ali Lahi).

Posl. Malik je interpeliral justičnega ministra, ker se je med uradne tiskovine pri okrajnem sodišču v Lipnici—kamor spada več stotisoč Slovencev — zamešala dvojezična tiskovina!

Nato sta ministra Schönaich in Derschatta odgovarjala na nekatere interpelacije, nakar se je začelo poročanje grajalnega odseka v zadevi afere Onciul-Sternberg. In ta zadeva je zamudila zbornico, ki je itak preobložena z delom, ves dan, a še ni končana, ker se je poslancem zagnusilo to umazano perilo ter so pobegnili iz zbornice. Zelo značilno pa je, da je poročevalec grajalnega odseka, posl. dr. Krolikovski, ki je podpredsednik višjega deželnega sodišča v Przemyslu, zastopal pred zbornico stališče, da Sternbergove psove „pes“, „pijana svinja“ niso žaljive. Poljski klub je vsled tega sklenil takoj po seji, da bo v sredo glasoval proti poročevalčevemu predlogu, da tako izolira Krolikovskega v njegovem čudnem pojmovanju.

Kakor se je večina poslancev izognila zasledovanju te gnusne afere, tako se lahko tudi bralcem prihrani.

Posl. dr. Korošec je interpeliral justičnega in brambovskega ministra zaradi justičnih zmot pri okrajnem sodišču v Šoštanju in zaradi nekorektnega postopanja orožnikov v tem okraju.

Brambovski minister Schönaich je odgovoril med drugimi tudi na interpelacijo poslanca Wastiana zaradi smrti nadporočnika Kreulića. Povedal je, da je nadporočnika na

lovu pri Sisku vsled neprevидnosti ustrelil topničarski poročnik Černy, ki je bil tudi že kaznovan zaradi prestopka zoper varnost življenja.

Železniški minister dr. pl. Derschatta je odgovarjal na interpelacijo posl. Schreiterja zaradi obljubljenega izboljšanja gmotnega položaja uslužbencem državne železniške uprave. Rekel je, da bi znašali stroški, ako bi se izboljšal uslužbencem položaj tako, kakor se jim je obljubilo, 5 milijonov kron. Uprava državnih železnic hoče svojo obljubo tudi res izpolniti, toda za sedaj ugotovi le nujnim potrebam, tako, da se izboljšanje v obljubljenem obsegu izvede šele v treh letih.

Prihodnja seja bo v sredo.

Iz odseka za volilno reformo.

Dunaj, 19. oktobra. Danes je vso sejo izpolnil dveurni govor poslanca dr. Tavčarja. Takoj v začetku govora je povedal, da ne misli imeti obstrukcijskega govora. Obširno in temeljito je potem razpravljal o bistvu enake volilne pravice in o dvetretjinski večini. Pozval je ministra dr. Pacaka, naj odpre usta ter izjavi, ali je resnična trditev, da so češki ministri pri vstopu v ministrstvo prevzeli slaboglasno dvetretjinsko večino za conditio sine qua non. — Posl. dr. Kramář: „Ni bilo govora!“ Dr. Tavčar: „Dr. Kramář še danes ni minister!“ — Posl. dr. Kramář: „Pa bil sem nekoliko zraven!“ — Posl. dr. Tavčar: „Iz ust ministra dr. Pacaka bi rad slišal izjavo!“ — Minister dr. Pacak: „Saj ste jo slišali od dr. Kramářa!“ — S tem se je posl. dr. Tavčar popolnoma zadovoljil. Potem je govornik dokazoval, da je § 42. volilne reforme (dvetretjinska večina) v nasprotstvu z državnim osnovnim zakonom o državnem zastopstvu ter zakonito konstatuje, da Slovani niso sposobni razvoja. Končno je izjavil, da je častna dolžnost češkega naroda in dr. Kramářa, da ne zataji svojih besed v volilnem odseku. Apeliral je na češke zastopnike, naj pazijo, da ne dožive zopet 21. julija, sicer se bo po državi razširilo mnenje, da krmijo češkega leva z ovsm in slamo.

Prihodnja seja bo v ponedeljek dopoldne.

Konferenca klubovih načelnikov.

Dunaj, 19. oktobra. Danes popoldne so zborovali načelniki klubov. Posl. vitez Abrahamoviz je zahteval, naj se predvsem postavi na dnevni red podržavljenje Severne železnice. — Posl. Hofmann-Wellenhof je zahteval, naj se kot prva točka postavi na dnevni red poročilo o nepoštenih konkurencah. Ministrski predsednik baron Beck je izjavil, da je treba upoštevati dejstvo, da je načrt o podržavljenju že železniški odsek dognal. Zato vlada želi, da se ta zadeva čimpreje

reši tudi v plenumu. Volilna reforma nima s predlogo nobene zveze. Ministrski predsednik je izjavil, da je uverjen, da se volilna reforma ob sedanjih težkočah ne bo razbila, ker se ne sme (?) razbiti. Zanesljivo pričakuje, da prihodnji teden odsek dožene volilno reformo. — Posl. grof Stürgkh je zahteval, naj se najprej razpravlja o poročilu justičnega odseka v zadevi konvertiranja hipotekarnega dolga, nadalje o zakonu zaradi inženirskega doktorata. — Posl. Gessmann je predlagal, naj se predloga o podržavljenju Severne železnice spravi nujnim potom na dnevni red. — Poslanec Chiari je zahteval, da se mora najprvo spraviti pod sreho volilna reforma. — Posl. dr. Ploj je izjavil, da bo sklical seje volilnega odseka za ponedeljek, torek in sredo. — Predsednik grof Vetter je izjavil, da s prihodnjim tednom se ne bode več v ponedeljkih in sobotah praznovalo.

Goluchowskega kriza.

Budimpešta, 19. oktobra. Ministrski predsednik dr. Wekerle potuje šele v ponedeljek na Dunaj, da ga sprejme cesar v zadevi grofa Goluchowskega. — V parlamentarnih krogih so prepričani, da sta podpreds. Rakovszky in njegov brat posl. Bela Rakovszky zato pričela proti grofu Goluchowskemu tako neizprosno boj, ker Bela kot poslaniški ataše ni bil imenovan za poslanika.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 19. oktobra. Carinska oblast v Grajevu je zaplenila 19 iz Berlina v Tiflis poslanih zabojev, v katerih je bilo 74.000 patron.

Generalni gubernator je tovarnarjem v Lodzu prepovedal za časa štrajka izplačevati plače. Dva tovarnarja, ki se nista ravnala po ukazu, so danes zaprli. Sedaj počiva delo v 49 tovarnah.

Petrograd, 19. oktobra. Car je pritrdil Stolypinovemu predlogu, da pridejo za gubernatorske službe vpoštev le sposobne vojaške osebe.

Sveti sinod je odredil, da bodo vsi člani-popi bivše dume, kateri so podpisali viborski manifest, odstavljeni ali pa kazensko prestavljeni.

Ministrska sprememba na Francoskem

Pariz, 19. oktobra. Demisija Sarrienovega ministrstva je sprejeta ter se je naročilo Clemenceau-u, da sestavi novo ministrstvo. Bourgeois je izjavil, da v novem ministrstvu Clemenceau ne ostane več minister zunanjih zadev. Istotako odstopi za vedno vojni minister Etienne. Vojno ministrstvo namerava prevzeti Clemenceau sam. Časnikar Pichon prevzame ministrstvo zunanjih zadev.

Glavni povod za odstop Sarrienovega ministrstva je bil to, da je proračunska komisija v vladni predlogi zahtevano posojilo 244 milijonov zni-

Dalje v prilogi.

„Pridi ljubček, kako je tvoje ime?“

„Adonis!“

„Adonis je tvoje ime, in Adonis bo moj ženin. Mudi se nama, zakaj sence so mrzle, noč diha skozi vlažna usta. Adonis, pojdiva iz gaja, mene je strah! Ali nisi slišal temnega mrmanja za nama?“

Maruša se je vrnila po dolgi aleji, njene oči so postale motne, in stopinje so trudno drsale po pesku.

„Objemi me, Adonis, moj čas hiti. Še nocoj se moram s teboj združiti. Dneva me je strah; bojim se njegovega ostrega pogleda. Ali, kje si, Adonis, moj Adonis!“

Stala je sredi pota in suhe roke so hrepenele, da objamejo prekrasnega fanta!

„Adonis, kje si, Adonis!“

Ljubčka ni več bilo, zaman se je ozirala za njim; njene oči so se posušile, nič več bleska ni bilo v njih, in njene sladke sanje, čarobna domišljija jo je zapustila. Divne slike so izhlapele kot dim.

Bila je sama, lice ji je otrpnilo in roke so se povesele. Velika solza je zasijala na njenih trepalnicah in spolzela po suhem licu, kjer so se stiskale tenke in ostre gubice. Šla je in

Hrepenenje.

A. P. Rusič.

(Dalje.)

Ustrašil se je misli, ki se je porodila nenadoma. Ni si upal naprej in vendar je natančno videl tiste preplašene, vprašajoče oči, ki so ga iskale neprestano. Iz teh oči je bral razločno grdo in predrzno misel, misel, ki je ležala na njegovih prsih že davno. Kakor svinec je bila težka ta misel; zato ga je dušila vsako noč, ko je krulil brezzobi stavec. Brezzumna in otročja se mu je dozdevala ta misel in vendar je bil trdno prepričan, da išče tudi Filomena svoj cilj v smrti starca... Vedel pa je, da ne prideta nikdar skupaj, zato ker on noče. Noče, ker se mu stidi ta ženska.

„Vaša žena je bila tudi slepa?“ je vprašal Mužan starca.

„Seveda... oja! Že ko sva se vzela, je bila slepa, revica. Jaz pa sem jo imel vseeno rad... prav res! Zakaj bi je ne imel rad, ko je bila dobra in poštena ženska?“

Mužan se je nasmehnil.

„Seveda — zakaj?“ je rekel. „Denar je imela. Mislite, da bi jaz ne vzel slepe žene za dober denar?“

Široko so se odprle male, prekanjene oči starca, ves iznenaden in začuden je bil; toda samo trenotek. Brž so ugasnile oči, resno je postalo suho in prazno lice. Zaprl je oči in nagnil glavo postrani.

„Mogoče — pač!“ je odgovoril sladko.

„Mogoče? Čisto gotovo!“ je zakričal Mužan in udaril s pestjo po mizi.

„Pa le niste vzeli slepe žene,“ je ugovarjal gospod Filip. „Zakaj je niste, glejte!“

„O-sel sem bil!“

„Dragi moj!“ je govoril dalje stavec. „Jaz sem bil svoje dni slab človek, reven čevljar sem bil. Trudil sem se, delal sem dan in noč... kaj sem imel od tega? Ničesar! No — pa je prišla moja rajnka žena, slepa je bila in usmilil sem se je, kaj zato? Nisem se je usmilil zaradi tistih par grošev, ki jih je imela.“

„Imate dosti?“ je sedaj vprašal Seljak.

Stavec se je smehljaj v zadregi. Njegov smeh ni bil odkritosrčen; hinavski in prisiljen je bil.

„Ni, da bi govorili o tem,“ je rekel.

Vsi so obmolknili. Iz kuhinje je stopila v sobo Filomena in se usede poleg svojega moža. Vprašujoče so bile še vedno njene oči, parkrat je ušla motni pogled Seljaka in njena spodnja ustnica je bila tako grdo pobešana, da se je Seljak ustrašil grde prikazni.

Mužan pa je počasi, resno govoril. Trudil se je, si nekaj jasno predočiti, zato je govoril počasi in resno. Med govorjenjem je razumno pogledoval na Seljaka in tolkel je tudi po mizi.

„Čujte gospod! Jaz sem natakak brez službe in revna je moja družinica. Tudi gospod Seljak je brez službe, a vi imate denar.“

Seljak je začuden poslušal Mužana in bil radoveden, o čem je premišljal Mužan tedaj, ko mu je pripovedoval stavec o boleznih. Tudi Filomena ga je poslušala zelo pazno; stavec pa je neprestano kimal z glavo, trdno stisnjene so bile njegove ustnice in njegova brada je bila sedaj nenavadno drobna.

„Dobro!“ je premišljeno nadaljeval Mužan. „Vi imate denar in lahko otvorite gostilno ali hotel in jaz vse to uredim ter bom glavni natakak. Seljak, ta bo, recimo — kaj? Kuhar! Dobro bomo živeli in vi napravite na

žala na 80 milijonov. Nadalje je komisi-
zija vse izdatke znižala od 4.010.000.000
na 3.832.000.000 frankov.

Obrtni vestnik.

Organizacija slovenskega obrtništva. Na tem mestu smo že večkrat govorili o pomenu in o potrebi krepkih obrtnih organizacij. Škufali smo pokazati, kolike koristi bi bilo za naše obrtništvo, če bi imeli čvrste organizacije, pa naj bi oblika teh organizacij kakršnakoli, naj se izvede organizacija ali na podlagi društvenega zakona ali na temelju določb obrtnega reda o obrtnih zadrukah. Sodimo, da bi bila izvedljiva in koristno obojno združevanje. Izvedba obrtne organizacije v obliki obrtnih zdruget, in sicer kjer le mogoče strokovnih zdruget, to je onih, ki združujejo le obrtnike enega obrta, je pač neobhodno in nujno potrebna spričo dejstva, da nismo daleč od časa, ko se uveljavlja obrtna novela. Ker se delokrog in pravice obrtnih zdruget po določbah obrtne novele znamenito pomnože, ker bodo obrtne zadruge poslej imele glede izvrševanja obrtnega reda važno in često odločilno besedo, bi bil pač neodpušljiv greh napram lastnemu stanu in njegovim interesom, ako bi obrtniki sami odklonili, posluževati se važnih pravice, s tem, da opuste zbrati se po posameznih obrtih v stanovske organizacije. Zistematična izvedba obrtne organizacije po strokovnih zadrukah je pa pač le tedaj mogoča in le tedaj bodo ustanovljene stanovske enote uspešno in plodonosno delovale, ako je med obrtniki samimi zadostno zanimanje za stanovske interese in pravice. Le v tem primeru bodo ustanovljene obrtne organizacije vpoštevane pri različnih oblastvih, zlasti obrtnih oblastvih, ako pokažejo krepko stanovsko zavednost ter resno in odločno voljo, zavzemati se z vso vne-
mo za svoje stanovske pravice. Dandanes je pač tako, da se vpoštevajo le krepke stanovske združbe, prizadevanja posameznika pridejo malokdaj do veljave; preverjeni smo, da izgine tudi pri nas ono tradicionalno malovaževanje produktivnih stanov, kakor je izginilo drugod, kadar obrtniki, organizirani po obrtih, nastopijo v javnosti kot jaka enota. Razumnejše in razsodnejše obrtnike posebno veže dolžnost, da ob takih razmerah ne estajajo apatični in brezbrizni, marveč se postavijo v službo stanovskih interesov ter pomagajo dobri stvari do uspeha. Izvedba organizacije obrtnikov po obrtnih zadrukah je prav nujno potrebna, in vsako odlašanje mora imeti le slabe posledice. Ustanavljanje obrtnih zdruget mora iti, čim je pripravljeno v obrtnih krogih dana, prav gladko od rok, ker se potem mora posvetiti tej zadevi z vso resnostjo zadružni instruktor, katerega pglavna dolžnost je, sodelovati ob snovanju obrtnih zdruget.

Za slovenske dežele sicer nimamo lastnega zadružnega instruktora, kar je gotovo hud in obžalovanja vreden nedostatek; kranjska dežela pripada uradnemu okrožju zadružnega instruktora v Trstu, dasi so pri nas razmere docela drugačne ter zane-marjeno stanje obrtne organizacije zahteva za Kranjsko lastnega zadružnega instruktora. Posla in dela bi imel obilo, storil bi lahko mnogo dobrega in potrebnega dela, seveda bi se moral lotiti dela z veseljem in

ljubeznijo, ne smel bi videti le dela, ki ga je opraviti kot službeno dolžnost. Pred vsem pa bi moral razmere in potrebe v deželi natančno poznati, poznati pa tudi naše obrtnike. Mi smo že opozarjali vlado ponovno na njeno dolžnost napram naši zapostavljeni deželi. Ne vemo, ali je stvar namenoma prezrla; ni nam znano, ali se kaj pripravlja v tem pogledu. Vsekakor pa je dolžnost slovenskih državnih poslancev, da vlado opomnijo; stvarnega materijala so prinesli naši časopisi ob imenovanju zadružnega instruktora za Trst več kot dovolj. Dokler se vprašanje v tem zmislu ne reši, se je obračati v vseh vprašanjih, ki nastajajo glede snovanja novih obrtnih zdruget do zadružnega instruktora v Trstu.

Mimo stanovske organizacije po obrtnih zadrukah, ki ima bolj oficialen značaj, ker obrtne zadruge sodelujejo v večji ali manjši meri ob urejanju raznih obrtnih vprašanj, bi pa pač kazalo misliti tudi na splošno obrtno organizacijo, zasnovano na podlagi društvenega zakona. Taka organizacija bi imela prav obširno polje za svoje delovanje, potrebna se nam zdi zlasti zategadelj, ker bi omogočala obrtnikom svobodnejše gibanje nego ona v obrtnih zadrukah, ki imajo v zakonu začrtan delokrog in stoji pod nadzorstvom obrtnih oblastev. Dočim poslujejo obrtne zadruge le bolj v strokovnih vprašanjih, ki se tičejo dotičnega obrta, bi pristojala splošni, svobodni organizaciji skrb za skupne stanovske interese slovenskega obrtništva; v taki organizaciji bi bilo središče gibanja in stremjenja slovenskega obrtništva; organizacija naj bi bila centrala slovenskih obrtnikov, ki bi zastopala slovenske obrtnike kot stan v javnosti. Z izvedbo take organizacije bi pridobil ves obrtni stan na ugledu, na vpoštevnosti; vse drugače bi se računalo z organiziranimi obrtniki, če bi se videlo in vedelo, da so se otrsli dolgoletne brezbriznosti in da sedaj kot organiziran stan nastopajo s svojimi zahtevami. Zgledi drugod, izkušnje po drugih deželah vabijo in kličejo tudi slovenske obrtnike k združevanju. Češki obrtniki na primer imajo krepke organizacije, ki v javnem življenju igrajo važno in često odločilno vlogo, kajti postale so faktor, s katerim morajo stranke računati. V zadnjih letih je prišla v nemških alpskih deželah s čudovito naglostjo do velike veljave obrtna organizacija, ki ima središče in vodstvo v Gradcu. Imenuje se „alpenländischer Handwerkerkerrat.“

In dobro premišljena organizacija, ki je izšla iz obrtnega stanu samega, si je vedela v izredno kratkem času pridobiti zaupanje med obrtniki, dejstvo pa, da se je organizacija oklenila takoj ogromna večina obrtništva na gornjem in srednjem Štajerskem, na Koroškem, Tirolskem tako, da rokodelski svet z vso pravico govori v imenu obrtništva, je pa imelo tudi to posledico, da je organizacija zadobila mahoma največjo važnost, pri vladi in pri političnih strankah. Zborovanj, ki jih prireja rokodelski svet, se udeleže vsekdar zastopniki deželne vlade, avtonomnih oblastev, trgovin-skega ministrstva ter veliko število poslancev, kar najbolje izpričuje, kako velik je vpliv in koliko je vpoštevane jakih organizacij, pri katerih stoji za skupnimi sklepi verno vsak posamezen član organizacije. Priznati se mora, da je resnemu

delu in premišljeni agitaciji velikih obrtnih organizacij v prvi vrsti pripisovati zaslugo, da se je preko vseh težav in naglic mnogostranskim nasprotovanjem posrečilo, pridobiti večino v poslanski zbornici za obrtno novelo.

Pospeševanje industrije na Ogrskem. Nova vlada na Ogrskem je takoj, ko je prišla na krmilo, pričela izvrševati svoj program. Stremč za gospodarsko osamosvoje Ogrske grade s premislekom podlago za razvoj podjetij in naprav, ki se še ne nahajajo v deželi. Misel sicer ni nova. Že leta 1881. se je sklenil prvi zakon, ki naj bi pospešil industrijalni razvoj v deželi. Za tem zakonom, ki se ni izkazal, sta prišla nova pospeševalna zakona leta 1890. in 1899., ali tudi s tem ni bilo pomagano. Sredstva niso bila zadostna, in manjkalo je premišljenega načrta poleg naravnih predpogojev. Industrija se ni razvijala tako, kakor se je želelo. Sedaj pa je trgovinski minister Košut predložil zbornici načrt novega zakona, ki se tiče pospeševanja novih industrij. Reči se mora, da je namera resna, kajti sredstva, ki se bodo po določbah tega zakona odmenila pospeševanju industrije, so izredno velika. Podnore bodo deležna industrijalna podjetja, ki bodo proizvajala predmete, ki se doslej na Ogrskem na tovarniški način sploh ne izdelujejo ali saj ne v toliki meri, da bi produkcija krila znaten del potrebe. Vladi je na tem v prvi vrsti, da se razvijejo vse industrije, ki izdelujejo predmete vsakdanje potrebe. Domač kapital imej prednost pred tujim. Ugodnosti obstoje v oprostvi državnega davka in doklad za najdalj 15 let, prenosnih pristojbin, nadalje priznanje razstislne pravice v korist novim podjetjem, ugodnosti na železnica za dovažanje stavbnega materijala in strojev. Najvažnejše podporno sredstvo pa so denarne subvencije od strani države novim podjetjem. Subvencije bodo ali enkratne ali pa letne. Za te subvencije namerava se prihodnjih deset let porabiti na leto 15—20 milijonov K. Poleg tega uživa domača industrija znatne ugodnosti pri javnih dobavah vseh vrst; tuja provenienca boče v konkurenci z ogrsko redno podlegla. Za nas so taki podatki izvrstno zanimivi; uče nas, koliko se more storiti od strani vlade za industrijalni razvoj v kaki deželi. Pri nas vlada sicer vedno zatruje svojo dobro voljo; če pa pride do graditve novih podjetij, se po navadi naleti le na težkoče in ovire.

Dopisi.

Iz Moravč. Odkar me je lansko poletje počastil tukajšni občinski odbornik z odprtim pismom v „Slovenecu“, v katerem je meni naznanil, da so moji tožniki o sv. Jakobu zmrznili, imel sem do letošnje jeseni od njih vsaj po časopisih mir. Zdaj se jim je zdelo pa potrebno, da so mi stavili v „Domoljubu“ nekaj vprašanj. Mislil sem, da ne odgovorim. Ker pa sklepam iz raznih okolnosti, da to le žele, storim to s tem dopisom. Poročili o Vegovi slavnosti v „Slov. Narodu“ zdita se jim krivični. Nisem jih sestavil, tudi dopisnika ne vem, a ker sta še premalo resnice pokazali, naj spopolnim: Vegov spomenik stoji na najlepšem prostoru, kip je izrazovit in je vsa sestava primerna okolici. Mojster Zajec je dovršil svojo dolžnost. Vse delo vodil je krajni odbor, kateri je po izjavi predsednika na dan odkritja nehal, isti odbor, kateri se v celoti ni nikoli sešel. Po sili sem prišel podpisaneč k edini seji, 14 dni pred odkritjem. Znano mi je bilo, da se hočejo pri odkritju pokazati le „katoliški“, drugih ni treba, a odzval sem se vabilu k seji, pri kateri sem prvič videl, — povedel mi tega ni nihče — da je mestni odlišlega odbornika nastopil novi. Razgovor je bil miren, a ko sem se drznil najponižneje vprašati, koliko primerno stane spomenik, nisem zvedel vsote, temveč le zagotovilo, da se bodo natančnejši računi predložili glavnemu odboru v Ljubljano. Kdo jih je v imenu krajnega odbora potrdil, bode znabiti ugledni glavni odbor razjasnil. — Pri določevanju vstopnega sem sprožil prav na rahlo misel, ali bi ne bilo mogoče, da pri otvoritvi nastopijo domači pevci in z vso dostojnostjo vprašal, koliko pevcev imajo v kaplaniji. Eden odbornikov odgovori: „Dva, tenor in bas.“ To sta pa tista pevca, ki sta iz našega pevskega društva uskočila. Pri takem „finem“ obnašanju imeti je treba mnogo hladnokrvnosti za dostojno obnašanje. Ostal sem miren in navzile temu obljubil, da hočem sodelovati pri sprejemu gostov, o čemur se bomo še pozneje dogovorili. Čez osem dni je prinesel „Slovenec“ vabilo k odkritju. Čez tri dni na to poslali so jih nekaj meni v razpošiljatev in to pozno v večer, ne da bi povedali, kam so jih že poslali. Tako se je približal dan odkritja. Razgovora

ni bilo nobenega več, pač pa je isti dan tik pred otvoritvijo poslal g. dekan kot predsednik sela k meni z naročilom, ako se zglaši kak častnik, naj ga napotim v župnišče. Da nisem mogel v takih razmerah sprejemati došlih gostov, menda zdaj vsak lahko razume, kakor tudi lahko razume, la tudi kot odbornik lokalnega odbora ne vem, koliko približno velja Vegov spomenik. Kar me pa pogumni pisec v „Domoljubu“ še popušuje o mle-karni, posojilnici, vodovodu in občinskih računih, so mu vedno na razpolago. Da se bomo lahko natančneje pogovorili, je treba predmete ločiti. Ako bi pozabil na kak predmet, spomni se lahko, da marsikak dogodek za mnogo let nazaj v tukajšnem kraju lahko pojasni.

Toman.

Iz radovljiskega okraja. Pod enakim naslovom se v sobotni številki „Slovenskega Naroda“ zaletava v okrajni cestni odbor, posebno pa v mene, neki komar, plesoč po okrajni cesti brez države tam, kjer se za mali kos strmega, slabega travnika, v svrhu izboljšanja okrajne ceste, zahteva petkrat pretirana vsota in se boji, da bi ne polomil svojih šibkih nožic ob odričavih od pamtveka ob kraju dotičnega dela okrajne ceste postavljene. Svoj špičasti rilček pa vtika v račune okrajnega cestnega odbora, katerih še nikdar pregledal ni, akoravno so vsako leto vsem na vpogled predloženi, in modruje v svoji vseganevednosti o zaračunjenih vsotah ter navaja napačne naslove o njih. Še visokost doklad od 20 na 30% ga tišči, ker ne ve, da se je samo za novozgrajeni most in del ceste v Lipnici in za popravilo samskega mostu pod Radovljico izdalo v dveh letih okroglo 12 000 K, torej približno 23% doklade na vse direktne davke v sklad. okraju radovljiskem od enega leta. Višek svoje vseganevednosti pa trosi s pozivom, da naj jaz ne zadržujem, oziroma spravim že enkrat na dan volitev novega cestnega odbora, ker šibka stvarca ne ve, da je le stvar c. kr. politične oblasti in na te naslov naj se publiglavček v dosego svoje želje obrne. Komarček, ako ni izžrpana vaša modrost v omenjenem dopisu, pa še kaj pišite, vendar pa že naprej povem, da na take budalosti ne bodem več odgovarjal in tudi z volitvijo ne pridem na dan!

Šušteršič,

okrajni cestni načelnik.

Iz Notranjskega. V Hruševju pri Postojni se je vršilo v nedeljo dne 14. t. m. blagoslovljenje nove šole, za kojoj je napravil načrt c. kr. okr. inženir blag. gosp. Jakšche, ki se je s tem delom pokazal znova pravega mojstra v svoji stroki. Šola je dovršena popolnoma v modernem smislu, in sicer tako, da more biti pač vzor drugim šolam, kajti poslopje je eno izmed najlepših med enorazrednicami postojnskega okraja. Ta dan je bila šola vsa v zastavah, tudi druge hiše so bile okrašene z zastavami. Cela slavnost, kateri so prisostvovali med drugimi tudi c. kr. okr. glavar blag. gosp. Štef. Lapajne s častito gospo soprogo, c. kr. okr. šolski nadzornik blag. gosp. Ivan Thuma, tudi s vele-cenjeno gospo soprogo in c. kr. okr. inženir velerodni gosp. Jakšche, se je vršila kaj sijajno. Ob 1/4 uri popoldne je dospel župnik hrenovski čast. gosp. župan z možmi, ženami, fanti dekleti in šolsko mladino pred šolsko poslopje, ki se je nato blagoslovi. Po blagoslovljenju je nagovoril v šoli čast. gosp. župnik zbrane otroke in starše v prav izbranih besedah, priporočujoč prvim marljivost, poslušnost in lepo vedenje v šoli in zunaj šole, pokorščino in hvaležnost do gosp. učiteljice in svojih staršev; drugim pa, naj radi pošiljajo svoje otroke v šolo, saj dobe otroci ravno tu največ koristnega za življenje. Kaj ginjaivo je nagovoril nato c. kr. okr. šolski nadzornik blag. gosp. Iv. Thuma, ko je pozdravil prej velerod. gosp. c. kr. okr. glavarja, navzočo šolsko mladino, krajni šolski svet in obč. zastop ter v prav izbranih in v sree segajočih besedah priporočal gosp. učiteljici šolske otroke, gosp. učiteljico pa bodril k vztrajnemu in pogumnemu delovanju v njeni službi. Spomnil se je gospod govornik tem potom tudi Nj. Veličanstva presv. cesarja, kojemu na čast je zadel klic: Slava! Ko je še predsednik krajnega šolsk. sveta gosp. Milharčič izročil gosp. učiteljici ključ šolskega poslopja, ter ko se je gosp. učiteljica zahvalila blag. gosp. nadzorniku za izrečene, nji namenjene besede, se je slavnost v šoli končala. Po končani slavnosti v šoli pa se je zbralo več gospode na vabilo krajnega šolskega sveta k skupni večerji k gosp. Del Linzu v Hruševju. Tu je napil prvi blag. gosp. glavar krajnemu šolskemu svetu in občinskemu zastopu ter v izbornih potezah narisal delavnost in požrtvovalnost krajnega šolsk. sveta in obč. zastopa. Veliko je bilo truda, pravi gospod govornik, predno se je začelo poslopje delatini predno je bilo tako, kakršno je, a danes se dviga v tej vasi šola, ki je ni enake

izmed enorazr. postojnskega okraja. Vztrajnost, delavnost, požrtvovalnost, to je pripomoglo, da ima danes Hruševje svojo šolo. Čast. gosp. župnik hrenovski je napil za tem navzočim damam, pred vsem blagr. gospema Lapajnetovi in Thumavi. Vršilo se je nato še več napitnic in le prehitro je prišel čas odhoda.

Glasovi z Jesenic.

S socijalnim odsekom ga je župnik Zabukovec pošteno polomil in se neskončno blamiral. Delavstvo bo menda sedaj uvidelo, kako srečo bi jim prinesla takomenovana slovenska ljudska stranka, če bi pričela uresničevati svoj program. Vse je le slepilo z lepimi besedami, ki pa izginejo v nič, kadar je res treba kaj storiti za ljudstvo. Lepo je socijalno delo, toda delati mora tisti, ki nosi ljubezen do ljudstva res iz prepričanja v svojem srcu, tega pa je klerikalec nezmožen, ker je začetek inkonec njegovega delovanja — rimska bisaga. Zato tudi toliko lajanja po sobotnem „Slovenecu“, ker bi Zabukovec rad olespal svojo blaženo ter vrgel delavstvu, ki ga je tako zlobno potegnili za nos, nekoliko peska v oči.

Svoj srednjeveški fanatizem zagovarja Zabukovec v sobotnem „Slovenecu“ o zadevi pogreba ponesrečenega železničarja. Mož je imel toliko poguma napram javnosti, da se je pod ta zagovor podpisal. Rdečih travok bi se menda ne bali niti črni inkvizitorji pred par stoletji, če bi tudi vedeli, da so socijalno demokratični. Mislimo, da bodo železničarji sedaj vedeli, s kako duhovščino imajo opraviti na Jesenicah.

Posebne vrste zgodovino Jesenic je pričel pisati neki ne posebno prebrisan klerikalni modrijan v „Jeseniških novicah“. Čioveku se zdi, kakor bi bilo vse prepisano iz kakih krstnih in mrtvaških knjig. Vse skupaj je velikanska klobasarija, da imenitni zgodovinar menda sam ne ve, kaj hoče pravzaprav povedati.

Klerikalni gostilni na Jesenicah sta: D. Tancar in E. Krivec, če se pri zadnjega baraki sploh sme govoriti o gostilni. To sta dva najvrdnejša privrženca tistega župnika Zabukovca, ki ni hotel ponesrečenega železničarja spremiti k zadnjemu počitku. Zanašamo se na zavednost železničarjev, da se bodo zuali izogibati takih ljudi!

Z umrlim št. Lazarjem je izginil zadnji ostanek tistih tovarniških uradnikov, ki so se vedno in povsod zavedali, da jim bije v prsih slovensko srce. Ko je imela slovenska stranka najhujše boje s tovarno, se je mož vedno udeleževal slovenskih prireditvev. Bodi blag spomin značajnemu možu!

Volitev gospodarskega odseka upravičenih posestnikov jeseniške podobčine se je vršila pretekli četrtek. Od naše strani je bilo nekoliko premalo zanimanja za izvolitev tega važnega odseka. Izvoljeni so bili: Mežiček Franc, Lipovec Matija, Novak J., Puc M., in Ferjan Ivan; namestnikom pa Vovk Jožef in Markež J.

Gledališki odsek Jeseniškega Sokola je uprizoril preteklo nedeljo igrokaz „V Ljubljano jo dajmo“. To je bilo najoolje uprizorjeno delo, kar smo jih videli pri Sokolu. Največjo pozornost je vzbujal J. Ravnik v vlogi očeta, ki ga je res lepo, to je naravno in neprisljano igral. Prav dober je bil br. Plankar kot hlapec, vendar je pripomniti, da neha biti vloga zabavna in kratkočasna, če se pretirava... Izmed ženskih vlog je najbolj ugajala mati, ki jo je predstavljala gđ. Boštaletova. Vobč pa moramo reči, da so naši igralci ne-pričakovano napredovali in zadnjič tudi dosegli lep uspeh.

Vinskotrgatev bo v nedeljo 21. t. m. v gostilniških prostorih g. E. Guština. Nadejati se je mnogobrojne udeležbe, ker bo to za Jeseničane nekaj povsem novega, zlasti pa zato, ker je prevzel restavracijo g. Lovro Humer, obč. tajnik in starosta jeseniškega Sokola. Zavednim Jeseničanom smo povedali s tem dovolj in le kličemo: na veselo svidenje v nedeljo zvečer pri veseli trgatevi!

Vodstvo požarne brambe na Koroški Beli se opravičuje v sobotnem „Gorenjcu“, češ, da je že pred enim letom imelo enojezično štampiljo. Konstatiramo samo to, da so bile na veselici pri Kolblu pred par tedni vse vstopnice in vsi listki za srečolov zaznamovani z dvojezično štampiljo. Ali morda radi par nemških gostov! Sicer pa upamo, da se to več ne zgodi!

Izleti na Koroško obetajo postati prav zanimivi in poučni po-

stare dni dobro kupijo in dobro delo — vse obenem.“

Starec je molčal in njegove oči so bile razumne. Seljak in Filomena pa sta se čudila Mužanovi bistroumnosti. Naravnost velik se jima je zdel ta načrt. Tako velik in vendar tako preprost.

„To ni nič!“ je rekel starec potem in se nedolžno smehljaj. V rokah je vrtel malo pipo ter se pripravljaj, da jo prižge.

Temno so gledali smehljajočega starca, naravnost bulili so vanj; presenečeni so bili njih obrazi; zardevali so se in menciali z nogami. Starec pa je modroval tako-le:

„Gostilna — hm, slaba stvar je to. Prosim — razumete? Vi točite slabo pijačo, zakaj če bi prodajali dobro, bi Vas zasramovali pravzaprav. No — dobro! Ljudje pridejo, pijó, začno kmalu peti, da bi pozabili na nenaadni glavobol... Ah, kako smešno! „Ljubi bratec,“ pravijo in se začno objemati. Še bolj pijo, ne pojó več, temveč le kriče. Pa: „Bratec, zal deček si!“ Potem se dva prepirata, vsi vstanejo ter miré — pa je pretep gotov, dá! Pride policija, sodnija, pot sem pot tja, izmučijo človeka do dobra, nalože mu globe — umazana reč to!“

Mužan se je na videz zamislil

Pravzaprav ga je to starčevo govorjenje le jezilo. Navsezadnje ni niti tako resno mislil z gostilno. Lahko bi rekel starec tudi tako: Velik in lep je vaš načrt! Ali pa: Razumen in blag človek ste vi Mužan! „Dobro bi bilo in on bi bil vesel, ker bi bil blag in razumen človek... Pa ne!“

Filomena je gledala predse topo, brezizrazno; bila je kakor Lotova žena, ko se je spremenila v solnat steber. Seljak pa je bil vedno nemirnejši, iskal je starčevih oči, in koj jih je našel, jih ni več izpustil.

„Vaš denar je tudi umazan!“ je zakričal osorno in zaceptal z nogami. Starec je bil nato ves začuden, a smehljati se ni nehal. In to je še bolj jezilo in dražilo Seljaka.

„Kako mislite?“ je vprašal zelo vljudno.

„Svoj denar ste prisleparili, ali ne? Saj ste osleparili svojo ženo, ki je bila slepa.“

Starčeve oči so se sedaj razširile in majhen ozek pramen rdečice se mu je pojavil na medlih licih. Postal je resen in naiven.

„Ali sem vas morda razžalil?“

Seljak je bil presenečen in je obenem začutil svojo slabost. Zato pa se je razjezil še bolj in začel je biti s pestjo po mizi. (Dalje prih.)

sebnost za tiste, ki se vedno zgražajo nad našim narodnim radikalizmom. Kulturni Nemci napadajo in psujejo slovenske izletnike, da se kar kadi. Slovenske napise dobiš namazane s človeškim blatom, to pa seveda vse le v dokaz visoke kulture na obraženih Nemcev, ki še nadkrikujejo našega starega Quercha. Potem pa naj bi bili mi mirni na naših slovenskih Jesenicah, če postajajo Nemci preveč ošabni in naduti.

Stari Querch, titularni inšpektor pri c. kr. gradbenem vodstvu pojde baje kmalu v pokoj. Govori se, da se namerava stalno nastaniti na Jesenicah. Bog nas varuj te nesreče!

Strelice iz Selške doline.

Novi župnik v Dražgošah g. Fajfar je vpeljal nove vrste instalacije. Dosedaj so prečastiti gospodje take za ljudstvo pomembne (!) in koristne (?) slavnosti prirejali izključno po župniščih. Gospod Fajfar pa je celo svojo instalacijo opravil pri znanemu klerikalcu Frticiarju po domače katoliška brihtna glava. Pri tej lepi priložnosti sta stregli neomadeževani devici poštna upraviteljica Rogoš in nje duševna sestra učiteljica Speče. Slavnostni govor je imel, kakor pravijo, Miklavž Stanonik — nadučitelj v Selcih in udeležnik III. kat. shoda. Tomaž se je zredil pri instalaciji poldrugi „fent“, gospica Speče pa je ravno toliko shujšala.

Župan g. Smid se je odpovedal. Vzrokov zato ne vemo, najbrže mu je presedala prehuda farovška komanda. Župan je namreč odredil, da bode pisarna v njegovi hiši in ne na Frtici, klerikalni odbor pa je sklenil, da ostane še v gostilni na Frtici, kjer pijani Semseozemu gospodarji. Vzrok je bil morda le to. Gospod Smid pa je slednjič na prigovarjanje zopet ostal, ker je pač Tomaž tako silil vanj. Sedanji občinski odbor je kar podviljan. Vse hoče prekučiti. Službo občinskega sluga je opravljal do sedaj 11 let neki pošten mož. Opravljal jo je vestno in je bil v tem izurjen. Samo eno napako je imel. Bil je napreden in se ni zadostil klanjal Rožnikovi mogočini, a puhli glavici. Pri občinski seji je ta Tomaž kar brez vzroka predlagal, naj se odpusti dosedanjega sluga in klerikalni odbor občinskih backov je prikimal. Niti eden navzočih ni imel poguma, da bi bil rekel: To ne gre družinskemu očetu jemati kruh brez vzroka. Tako žalostne razmere vladajo v odboru; ali se je potem čuditi, da se župan odpoveduje?

Prihodnjič nadaljujem o našem ženskoljubu Bajcu in še kaj drugega.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. oktobra.

— **Kako so nas Slovence prodali!** Naš članek pod tem naslovom, ki smo ga priobčili v sredo, je z debelimi črkami ponatisnil na Dunaju izhajajoči češki list „Slavia“. „Slavia“ dostavlja k članku to-le: „Narod, tako veliko sramoto so nam napravili češki poslanci! Treba bo nekaj ukreniti in naj to velja, karkoli hoče. Narod češki, brani se sam pred groznim očitanjem bratov Slovencev!“

— **„Slovenec“ meri druge po sebi.** Pisma, ki jih je priobčila „Edinost“ in ki dokazujejo, da je hotel dr. Šusteršič na vsak način prodati tudi tržaške Slovence, označuje „Slovenec“ kot falzifikat. Nato odgovarja „Edinost“ tako-le: „Na to podlost ne moremo odgovoriti drugače, nego da „Slovenec“ meri druge ljudi po sebi! A če je on vaju zatekati se v sili k falzifikatu, pa mi take navade nimamo. Pozivlja nas tudi, da objavimo ta pisma, ker ve, da nam uredniška tajnost in že najnavadnejši takt brani to storiti. Ponavljamo: pisma so avtentična, odstavki, ki smo jih navedli v našem listu, so točno in natančno posneti po onih pismih, ki so došla od osebe, vzvišene nad vsakim dvomom. In ta pisma hrani dotični odbornik političnega društva „Edinost“ v trajen dokaz, kako je hotel dr. Šusteršič za vedno „osigurati“ slovenski mandat v Trstu! Onih pisem smo se poslužili le zato, ker smo bili prisiljeni v to po očitaniu v „Slovencu“, da nismo o pravem času storili svoje dolžnosti in ker so se dr. Šusteršiču pripisovale zasluge, katerih nima, razen če bi mu to hoteli šteti v zaslugi. da je po pritisku iz

Trsta in od strani nekaterih njegovih lastnih klubovih tovarišev končno vendar odnehal od svoje nesrečne namere! To bi mu k večjemu priznali v zaslugo, ali to bi bila tudi edina njegova zasluga za tržaške Slovence v stvari volilne reforme!“

— **Kako sodi ljubljanski škof o smrtnem grehu?** Po cerkvenih principih in državnih zakonih je škof, ki oddaja kako župnijo, sub gravi, to je pod smrtnim grehom zavezan oddati jo tistemu, ki je po njegovi vednosti dignissimus, to je najvrednejši za to. V tem oziru določuje dvorni dekret z dne 9. in 10. januarja 1800 ter dvorni dekret z dne 7. aprila 1822. Ta postava velja tudi za ljubljanskega škofa Antona Jegliča. Kako se je pa držal, navajamo sledeči slučaj. Pred kakimi šestimi leti je škof oddajal župnijo na Igu. Komptentov je bilo zanj veliko, med njimi tudi župnik Peter Bohinjec ter dr. Mauring. Že takrat je bilo splošno znano, koliko napak ima dr. Mauring, kaj vse je počel po raznih farah kot kaplan, a škof Jeglič je njemu podelil izžansko faro, dasi je bil v dno duše prepričan, da je Mauring najnevrednejši izmed vseh kompetentov, predvsem pa velikanska razlika župnika Petra Bohinjca. Škof Jeglič je torej s to svojo podelitvijo storil vedoma smrtni greh. Zakaj ga je storil, nam ne bo težko uganiti. Mauring je imel denar in zato je škof preziraljoč vse cerkvene in državne postave odrinil zaslužne duhovnike, le da je najnevrednejšemu dal izžansko faro. Sicer se taki slučaji večkrat dogajajo (glej Korrespondenzblatt für den katholischen Klerus Oesterreichs št. 19 letos), vendar da zagreši ljubljanski škof, ki se povsod izpostavlja kot najvrednejši katoliški škof, za kar ga tudi „Slovenec“ vedno in povsod prodaja, smrtni greh samo zato, ker mu je Mauring persona gratissima, je dokaj značilno za naše kranjske razmere. Škof podpira korupcijo med duhovščino najizdatnejše s takim ravnanjem. Ako škof vedoma in najlažje vesti učini iz same dobičkaželjnosti smrtni greh, kaj drugega moremo pričakovati od njemu podrejenih duhovnikov, posebno še, ko vedo, da se jim ta a i oni prestopke kdaj bogato izplača.

— **Pri deželnem odboru na Kranjskem** je bila pred nekaj dnevi deputacija iz Mokronoga posredovat, da bi se kolodvor nove železnice Trebnje-Št. Jenž postavil pri trgu Mokronogu in ne tako oddaljeno, kakor se namerava. Deputacija se je oglasila pri referentu o železniških zadevah dež. odb. Grasselliju in pri dež. odb. Povšetu, ki sta oba obljubila zastopati in podpirati v svojem interesu Mokronoga.

— **Dr. Ernest Ambrositsch**, o čigar početju smo morali včeraj obširneje poročati, se odlikuje že dlje časa po vsakovrstnih škandalih, ki jih uprizarja po Ljubljani. Poseben pogum je dobil zadnji čas, ko se pripravljala, da prestopi k sodniji. Vleče ga tja dvojce: izredna protekcija, ki jo po njegovi sodbi uživajo pri sodniji Vsenemci, in popolna svoboda, da smejo Vsenemci pri sodniji psovati, zasramovati in zatirati Slovence. Kako je prišel dr. Ernest Ambrositsch do tega mnenja o razmerah pri sodniji? To je vprašanje, ki nas močno zanima. Iz lastne izkušnje Ambrositsch tega ne ve, ker pri sodniji še ni služboval. Preostaje torej le dvojce: ali je to slišal od nemških sodnih uradnikov ali je to opazoval sam pri nemških sodnih uradnikih. Na vsak način pa je Ambrositschevo mnenje o razmerah vsenemških sodnih uradnikov pri sodnijah na Slovenskem, jako — karakteristično in vredno, da si je zapomnimo.

— **Katoliški slooparji spot na delu.** Koliko nesreč je zavožena klerikalna gospodarska politika napravila po Slovenskem, osobito na Kranjskem, je razvidno iz raznih sodnih spisov. Na vseh oglih so plačevali zapeljani kmetje ogromne svote, njih posvečeni zavodniki so se pa brezsrčno v pest smejali. Dasi vidijo klerikalci, da nimajo smisla in razuma za gospodarske voditelje kmeta, vendar ne obupajo. Zadnji „Domoljub“ poziva spet na ustanovitev konsumov, zadrug in drugih „potreb“, ki so potrebne samo gospodom po farovžih. Imenovani list pravi: „Izkušnja je pokazala, da se preprosti ljudje kmalu nauče poslovanja. Malo dobre volje, pa gre.“ Koliko poslovanja se ljudje nauče, opozarjamo samo na kmetijsko društvo v Dolenji Dobravi pri Škofji Loki. Tam so bili odborniki, ki niso znali ne brati ne pisati kar je imelo za posledico, da so zlezli v strašne dolgove, ki so jih plačevali nato s svojimi grunti. S samo dobro voljo se dandanes prebito malo opravi pri notorični zabitosti katoliških duševnih revežev in naj klerikalci svoje backe še tako tolažijo z njo. Svoje somišljenike po deželi prosimo, naj ljudem razjasnijo, da jih mislijo klerikalci spet spravljati ob denar in da bodo še bridko obžalovali, če se jim dajo speljati. Zgledov, žalostnih zgledov imamo že itak preveč.

— **Razloček med duhovniki.** Prijatelji povišanja duhovskih plač se na vse kriplje trudijo, da bi načrt o tem zvišanju spravili čim prej pod streho v državnem zboru. Finančni odsek oziroma njegov pododsek za kongruo je sklenil, da dobe povišanje plače duhovniki, ki niso upokojeni. Ti pa ne dobe ničesar. Nasprotniki smo vsakemu povišanju duhovskih plač, ker duhovniki imajo dohodke, da jih lahko zavida zanje vsak boljši uradnik. Nespametno in krivično se nam pa vidi, da se je napravil tak dejanski razloček med upokojenimi in službojuočimi duhovniki. Duhovnik, ki je še v službi, vleče poleg plače toliko postranskih dohodkov, da je naravnost ironija, če se mu plača zvišuje. Penzioniran duhovnik pa nima drugega kot penzijo. Njegovi še v službi se nahajajoči duhovski tovariši pazno gledajo, da ne dobi kake plačane maše in če jo dobi, odrinejo mu kako za 60 kr. Kdo je torej bolj potreben zvišanja svoje plače? Za nezvišanje plač upokojenim duhovnikom se seveda najbolj peha jo naši slovenski klerikalni poslanci. Po njihovem prizadevanju se zviša plača onim, ki so pridni priganjači škofovi in vestni agitatorji za klerikalno stranko. Kaj pa hočete s penzionistom, ki ni prevzet bojovitega duha? Ta ni za tako delo, ampak je vesel, da mu ga ni treba opravljati. Plačilo se pa poviša le tistemu, od katerega se pričakuje, da se bo izkazal vrednega povišanja.

— **Slovenskim občinam v posnemanje!** „Edinost“ poroča: Občina Postojna je naznanila tehnični sekciji južne železnice istotam, da vsled pravkar storjenega sklepa občinskega sveta ne vsprejme več nobenega nemškega dopisa ter jej je z ozirom na to vrnila en tak dopis. Gotova stvar je, da bo morala zato južna železnica nameščati v Postojni tudi za naprej slovenske uradnike, ker bodo tej občini sledile brezdvomno tudi sosednje. — Čas narodnega vstajanja je prišel: to se mora zgoditi po vsem Slovenskem!! Pometimo iz uradov na naših tleh stoletne pajčevine nemštva! Sami smo si krivi, da se nam te občutno opletajo krog glave in branijo uradnikom naše krvi na njim prisojena mesta! Tuji uradniki pa — ne le, da nimajo za naš narod srca in smisla — ampak so po večini kmalu pijani kruha slovenske zemlje in narodu do cela sovražni. Ti uradniki so predstraže za vsenemški most do Adrije in ponos „modre“ avstrijske vlade, ker jej tako verno pričajo o naši narodni zaspanosti. Zato pa vlada peščiči njihovih otrok celo brzoglavno ustanovlja nemške šole na čisto slovenskih tleh (Ljubljana!); Slovincem pa ustanavlja navadne ljudske šole že menda pol stoletja, tako, da bi pošta z dotičnim

odlokom že preko lune lahko prišla do nas. Tako se baje lahko izgovarja avstrijska vlada, da ni še vzrastlo kamenje za naše šole v tužni Istri, na skalnem Krasu in drugod po Slovenskem!... Naj ne bo skoro več slovenske občine, ki ne bi storila postojinskemu enakega sklepa!! Storitve takih sklepov naj občine naznanijo slovenskim dnevnikom, ki naj jih objavljajo v sobotnih številkah v vsodobodo omahljivim občinam. Občinam pa, ki bi v gotovem času ne storile tega in še nemškutarile, naj se — v njih sramoto — pošteno posveti!... Postojinski občini kličemo od sinje Adrije: Bodi ti to v čast in ponos!!!

— **Bodimo budni!** Iz štajerskega Posavja se nam piše: Nasprotnik naš je delaven, čuječ in vztrajen. Povsod v nas si utrja etape. In to lahko: saj ima zavest, da mu je v ozadju vsenemštvo in da mu naposled priskoči še vlada v oporo, njemu, ki je v sili in stiski, „argbedrängt in slavischer Flut“... Ironija! Le pogledjmo, kako si naši „Nemci“ pridobivajo tal na slov. Štajerju. Jedva se naseli par Nemcev pri nas, že hočejo čez par let imeti oblast, kot gostje biti gospodarji nad — nas! — Kako čudno zveni na slovenskem ozemlju napis „Deutsches Haus“ ali pa „Deutsches Heim“. In ni-li že dosti med nami krajnih skupin nemškega „šulvereina“ ter „südmarke“. Ob sebi umevno, da pri tem igra veliko vlogo nemška bleščeča marka. (Glej Celje!) — Kaj pa pišejo zadnje dni nemški listi glede „zavedne“ savinske doline? Prorokujejo, da se bodo tam ustanavljale nemške šole. Savinčani, ste li slišali? Je-li to res? Je-li to mogoče?! Sedaj vidimo, da je imel vaš člankar skoraj prav, ko je pred par meseci pisal v vašem listu, da Savinska dolina pravzaprav ni več naša. Toda ne bodimo črnogledi! Delajmo! Posnemajmo nasprotnika, učimo se od njega. Ape-lujmo tudi mi na pomoč sorodnih nam bratov. Bodimo praktični Slovani! — Glejte, kako delajo Nemci. Oni kriče in krič izda: bratje mu prihite na pomoč. Storimo tudi mi tako!

— **Shod v Tolminu.** Dne 14. t. m. sklicalo je „Trgovsko in obrtno društvo v Gorici“ shod v Tolminu. Predsednik društva g. Medved je po običajnem pozdravu na mnogobrojne udeležence dal besedo odposlanec „trg. društva Merkur iz Ljubljane“, g. Megliču, ki je v kratkih besedah pojasnil pomen in korist organizacije trgovcev in obrtnikov, povdarjajoč med drugim, da naj se ne pritožujemo nad zatiranjem s strani tujcev, kajti ekspanzivnost mora biti vsakemu narodu lastna, ako noče poginiti v preplavu. Tudi Slovenci moramo napraviti naskok na tuje ozemlje; dokler tega ne storimo, zaostajamo za drugimi narodi. Mejnikov pa nam ni več stavljati z nabožnimi šolami, ki nam do danes niso ničesar pozitivnega nesle, kvečjemu požrle velike svote nabranega denarja, marveč s kreiranjem industrije, trgovine in obrti v tujem ozemlju — v prvi vrsti pa moramo to storiti doma in na meji, koder imamo še veliko dela. Organizacija usposablja člane k samostojnemu mišljenju, dela za kar najvišjo izobrazbo ter deluje na denarno silo svojega naroda. Organizirano trgovstvo in obrtništvo bo sila, moč in strah tujca. Parlamentarcem bo prepuščalo posle dosedanjih narodnih žrtev, narodne žrtve pa bomo uporabljali za višjo izobrazbo naše mladine. Po vsestranskem odobravanju izvajanj o organizaciji je dobil besedo g. Ulčakar iz Trsta, ki je jako poljudno razložil pomen in namen shoda. Ustanoviti se namreč namerava v Gorici veletrgovina kot konkurentinja trem velikim laškim tvrdkam v Gorici — veletrgovina katero nova železniška zveza ne le mogočno podpira, pač pa naravnost kot nujno potrebo izziva. Veletrgovina naj bi se najbolje ustanovila na deleže v okviru najnovejšega tozadevnega zakona. Namenjena bi bila prodajati vsemu slovenskemu goriškemu trgovstvu pridelke in izdelke, katere, to naj bi se navzoči odločili, enako tudi poročali, katere pridelke in izdelke bi domačini

— Slovenci stavili veletrgovini na prodaj. Pomen veletrgovine bi bil za slovensko trgovstvo velevažen korak naprej, velevažen pa za slovenski življenjski sploh. Daljša debata, ki se je o tem otvorila in v katero je g. Ulčakar impulzivno in informativno z vidnim prepričanjem in navdušenjem posegal — je privedla do rezultata, da naj se zaenkrat nominirajo zaupniki, ki naj v najkrajšem času skličejo v svojih krajih shode, na katerih naj se vrše debate o tej stvari in o katerih naj zaupniki poročajo društvu v Gorici. Zanimanje za veletrgovino, kakor jo je priporočal g. Ulčakar, bilo je naravnost velikansko in možno menda le med slovenskimi trgovci, kakor so v Gorici in na Goriškem. Toliko zavednosti za slovensko trgovino zamašemo kjerkoli drugod na Slovenskem, zato se nam tudi ni prav nič čuditi, če slovenska stvar na Goriškem tako imenitno uspeva. Vsem slovenskim trgovcem bi bilo priporočati vsaj desetino te delavnosti in tega navdušenja za slovensko trgovino in slovensko stvar, kakor jo je bilo opaziti in je dejansko tudi med goriškimi trgovci — potem je Slovenija v kratkih letih mogočna, kajti trgovec je Slovenec že od narave — kakor je prav pripomnil g. Ulčakar — in trgovina edina je poklicana, da nas ne le reši tujega jarma, marveč z neukrotljivo silo drvi dalje in dalje — v tuje ozemlje, dalje do tlej, da ne bomo več peli: „bilo nekdaš si slovansko, morje adrijsko“ — marveč: „postalo zopet si slovansko, morje adrijsko.“

— **Za slovenske šole v Trstu** se priredi meseca novembra t. l. velik slovenski shod v „Nar. domu“. Ob tej priliki se bode vnovič, po 25letnem boju, zahtevalo od avstrijske vlade, ki ima odločitev tega za Slovence najnujnejšega vprašanja v rokah — pravičnosti in poštenosti. Od tržaške kamor se kaj takega itak ne sme pričakovati. Občinski „čifuti“ mislijo, da so z dovoljenjem večernih šol v tržaški okolici napravili največji rekord v pravičnosti. Tako vsaj vpije včerašnji „Piccolo“. Mi bi lahko postregli z zanimivimi podatki in vzroki te koncesije. Za danes molčimo. Sedaj je glavno geslo: „Ven s slovenskimi šolami“, ven z „vladno avstrijsko pravičnostjo“!

— **Porotne obravnave v Trstu**, ki so prišle dne 17. septembra t. l., se končajo prihodnji terek. Zasedanja te porote pa ni bilo samo dolgo, marveč tudi zelo zanimivo. Po naših mislih se morajo razmere pri tržaški sodniji — zlasti kar se tiče porote — korenito izpremeniti. O tem vprašanju izpregovorimo v kratkem obširneje. Dolžnost merodajnih faktorjev je, da se čimprej ustvari in omogoči v Trstu slovenska porotna klop. Tako pa pade vsak Slovenec v laške roke, četudi se že dandanes nahaja po nekaj posameznih Slovencev med porotniki. Zato pa morajo Slovenci bežati iz Trsta drugam, kakor je sedaj obravnava zoper Poliča, ki ga toži g. Cotti radi razžaljenja časti, odgodena, ker se je vložila prošnja za delegacijo.

— **Zoper občinske volitve v Trstu** je, kakor znano, vložil dr. Depangher pritožbo na upravno sodišče. Dr. Depangher je zagrizen Italijan, obenem pa tudi največji sovražnik čifutske kamore tržaške. Dne 31. oktobra se ima vršiti zanimiva razprava v tej zadevi na Dunaju. Splošno se sodi, da bodo tudi to pot zletele volitve v zrak in ni tedaj izključeno, da bomo kmalu zopet imeli občinske volitve. Bode treba zopet iti v Vidim po denar za volilne namene v Trstu!

— **Tržaški župan dr. Sandrini** je bil te dni sprejet v posebni avdienci pri cesarju. Po Trstu se pa govori, da občina skuša zopet najeti velikanska posojila, česar vlada noče dovoliti.

— **Novi zakon o „družbah z omejeno zavezo“** ima namen pospeševati privatno podjetnost. Ustanovilo se je vsled njega že mnogo podjetij po avstrijskih kronovinah, le med nami Slovenci še ni čuti ni-

česar, da bi se poprijemali nove zakonite oblike gospodarskega združenja. To je napotilo gosp. sodnega svetnika Kavčnika, da je priobčil razlago o novem zakonu v „Slovenskem Právniku“, ki je ravno kar izšel za ta mesec. Članek je pisan jasno in poljudno ter si vsakdo lahko iz njega dobi bistvene pojme o osnovi in o poslovanju teh modernih družeb. Priporočamo ga našim obrtnim in trgovskim krogom v čitanje; naši gospodarski listi pa naj bi celo razpravo ponatisali, kakor želj tudi g. pisatelj.

— **Kranjsko obrtno šolstvo v državnem proračunu za leto 1907.** Umetno obrtna strokovna šola v Ljubljani dobi 77.120 kron. Ta znesek je za 6590 kron večji od onega za letošnje leto. Strokovna mizarska šola v Kočevju dobi 30.669 kron, torej 1080 kron več nego letos. Strokovne šole za klekanje v Idriji ni več v zaznamku kranjskih obrtnih učnih zavodov. Spremeni se v podružnični kurs osrednjega kurza za klekanje na Dunaju in so izdatki proračunjeni na 10.640 kron, kijih dobi v rokih imenovani osrednji kurz. Za obrtne nadaljevalne šole se dovoli 17.000 kron, za strokovne kurze pa 500 K. Pri subvencijah za obrtne nadaljevalne šole velja načelo, da ima za vsako šolo približno tretjino vseh potrebščin nositi država.

— **Šolske vesti.** Voditelj ljudske šole v Škedenju pri Trstu, Ivan Sovič, je premeščen v Rojan, voditelj šole v Brezovici, Ivan Danen, pa na šolo k Sv. Ivanu v Trstu.

— **Učiteljske vesti z Goriškega.** Josip Semolič je imenovan za definitivnega učitelja 2. razreda v Čadrg-Zalazu, Josip Prijatelj za def. nadučitelja 2. razreda v Grahovem, Ferdinand Gabršček za def. učitelja 2. razreda v Kalu, Josip Kenda za def. učitelja in šolskega vodjo 1. razreda v Ljubljani, Štefan Firm za def. učitelja 2. razreda v Logju-Robadiščah, Franc Peternel za def. učitelja 2. razreda v Šebreljah, Ivan Trebše za def. nadučitelja 1. razreda v Sedlem, Fr. Kokole za def. nadučitelja 2. razreda v Podbrdu, Karolina Pavšič za def. učiteljico 2. razreda v Podmelcu, Berta Pavliček za def. učiteljico 3. razreda v Bovecu, Matilda Boltar za def. učiteljico 2. razreda v Podbrdu in Rafael Fajgelj za def. učitelja 2. razreda v Spodnji Trebuši. Več učiteljev in učiteljic javnih ljudskih šol je šlo na lastno prošnjo v stalen pokoj. Izmed njih so dobili pohvalo od deželnega šolskega sveta sledeči: Jakob Primšič nadučitelj v Trzinu, Alojzija Koršič, učiteljica v Gorici in Ivan Benko, nadučitelj v Sovodnjah. V začasni pokoj je stopil en učitelj.

— **„Osa“.** Štev. 50. Vsebine: Političnim mešetanjem. — Dekanijske konference v ljubljanski škofiji. (Po zapiskih v „Škofijskem listu“.) — Prebrisana kuharica. — Iz kluba modrijanov. — Novi pravilnik slovenskih klerikalcev. — Priljubljen izpovednik. — Škof novim duhovnikom i. t. d. — Podobe: Gospod z Iga v bengalski razsvetljavi ali prizor iz peklenke kuhinje za golaš. — Po-božnega klerikalca žalostni konec.

— **Izreden občni zbor Glasbene Matice** po že objavljenem dnevnem redu se vrši v ponedeljek 22. t. m. ob 6. zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Čestiti člani se na ta občni zbor še enkrat opozarjajo in naprošajo, da se ga udeleže polnoštevilno.

— **„Naša Zveza“.** Iz odbora se nam poroča, da so se v zadnji seji sklenile nekatere važne stvari. Da bi imelo uradništvo priliko se seznaniti bolj in bolj med seboj, je sklenil odbor političnega društva „Naše Zveze“ prijeti „jour fixe“. Dokler društvo nima svojih posebnih lokalov, je neobhodno potrebno, da prireja nepriljubne zabavne sestanke. Prvi tak „jour fixe“ bo v sredo dne 24. oktobra ob 8. uri zvečer v hotelu „Dirija“. Na ta društveni sestanek so povabljeni ne samo člani „Naše Zveze“, ampak tudi drugi uradniki, kateri nam bodo kot tovariši in gostje dobrodošli. Na svidenje torej na prvem sestanku!

— **Zimski kurzi za stavbne obrtnike** na c. kr. umetno obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prično z dnem 3. novembra. Vpisovanje je možno do 1. novembra. Zimski kurzi

za stavbne obrtnike trajajo tri zime (po 5 mesecev) ter imajo namen, pomočnikom in mojstrom zidarske, tesarske ali kamnoseške obrti podajati višjo izobrazbo v njih stroki ter jim nuditi potrebno teoretično znanje za predpisani mojstrski izpit v stavbnih strokah. — Stavbno-tehnične predmete poučujeta gg. prof. inženir Jaroslav Foerster in arhitekt Pavel Kryl.

— **Pred upravnim sodiščem** bo 27. t. m. ustmena razprava o pritožbi Gašperja Gasperina iz Ljubljane pri naučnem ministrstvu zaradi odmerjenja njegove pokojninske plače.

— **Umrli** je upokojeni višji nadzornik avstrijskih državnih železnic g. Peter Ramovš star 62 let.

— **Občni zbor „Ljubljanske društvene godbe“** se je vršil snovi ob 9. v salonu hotela Ilirija. Od 600 članov jih je prišlo komaj 20! Društveni predsednik g. dr. Kokalj je otvoril zborovanje, proglasil sklepčnost in pozdravil vse navzoče. Zapisnikar je bil g. Čadež. G. predsednik je podal nato splošne opazke za preteklo društveno leto. Godba je v mnogih ozirih napredovala in se izpopolnila. Sodelovala je pri vseh večjih slavnostih; društveni koncerti so pa imeli le moralen uspeh, finančnega navadno nič. Društvo je posodilo godala za obstrukcijo v dež. zboru, pa tudi ob priliki 3. katoliškega shoda. Prvo je pri eni vrsti članov vzbudilo nezadovoljnost, drugo pri drugi. Odbor je pa storil oboje le iz finančnih ozirih. Društvo je bilo vedno v denarnih stiskah, dasi so člani redno in poštredno prispevali mesečne prispevke, zakar jim gre zahvala z željo, da bi še v bodoče ostali tako naklonjeni društvu. Obč. zastop je povikal letno podporo od 1200 na 2400 K. Med prve dobrotnike šteje društvo župana. Društvo se je obrnilo na razne denarne zavode, a le „Glavna slovenska branilnica in posojilnica“, „Splošno kreditno društvo“, „Kmetijska posojilnica“ in „Obrtno pomožno društvo“ se je odzvalo prošnji. Društvo je potrebno za Ljubljano, in se hoče moderno razviti. S kapelnikom je imelo društvo večkrat praske, ker ni izpolnjeval svojih dolžnosti. Govornik se spomni 15 umrlih članov. V znak sožalja so se navzoči dvignili s sedežev. Nato je poročal tajnik g. Čadež o upravnih in poslovnih dobi dosedanjega odbora od 28. oktobra 1905 dalje. Godba šteje 22 mož angaževancev. Od časa do časa se godba v slučaju potrebe popolni z dvema ali tremi domačini, ki niso angaževani. Število podpornih članov znaša okoli 600; večina izmed njih plačuje redne mesečne prispevke. Društvenih sej je bilo 17. Odboru so delale posebne težave večkrat nastopajoče denarne stiske. Vendar je z novembrom pr. l. začel izplačevati godcem polne plače, ki so se jim prej znižale, pri tem pa storil vse mogoče korake, da doseže večjih in več podpor. Obrnil se je kakor rečeno na denarne zavode, obč. svet je pa od 1. januarja letos začel izplačevati 200 K mesečno mesto dotedanjih 100 K. Ustanovil se je fond za tekoče društvene potrebščine in ustanovni sklad. Odbor se je obrnil na županstvo na Bledu v vprašanju, če bi bilo mogoče, da prevzame društvo za sezono 1906 oz. za 1907 angažma letoviške godbe. Dobil je za takrat negativen odgovor. Odbor je ustanovil poučevalni tečaj, a ni imel sreče z njim, ker so se gojenci kmalu navečali hoditi k vajam. Godci so vsi pri bolniški blagajni. Glede nabave novih uniform godcem se je počakalo, da se pridobi za to potrebnih sredstev. Godba je sodelovala pri županovi desetletnici, pri gasilni slavnosti na Vrhniki, pri sokolski slavnosti v Brežicah, pri razvitu zastave šišenskega Sokola in pri odkritju Vilharjevega spomenika. To poročilo je bilo brez ugovora odobreno. Nato je poročal g. Knific kot blagajnik o denarnem stanju društva in sicer od 1. novembra 1905 do 15. oktobra 1906. Dohodkov je bilo 27631 K 12 v, stroškov pa 27576 K 35 v. Med dohodki je omenjati: obč. svet ljubljanski 2100 K, razna darila 1000 K 74 v, članarina 7401 K 90 v, zaslužek 13856 K 22 v. Izdatki so bili med drugim: godcem plače 18695 K 42 v, honorar godcem za razne nastope 3496 K 22 v. Skupnih nastopov je bilo 233 (raznih koncertov 102, plesov 19, društvenih koncertov 78, v gledališču 4). Blagajnik je omenil, da je imel kot tak večkrat sam izdatke, ki jih je dobil povrnjene, ker je prosil zato. Ker so se pa po Ljubljani oglašali jeziki, da ima društvo plačanega blagajnika, „godba pa crka“, dal je ves znesek nazaj. V imeu pregledovalcev je poročal g. Mežer, izjavil, da so knjige in računi v redu ter predlagal, da se da blagajniku absolutorij. Sprejeto. G. Pahor je želel, da bi bilo v tajniškem poročilu statističnih podatkov, katere komade je godba igrala. Odgovorilo se mu je, da je to nemogoče, ker kapelnik ne naznani, kaj se je igralo. Nato so se vršile volitve. Za predsednika je bil

izvoljen g. dr. Kokalj, v odbor pa gg.: Matej Čadež, Milan Drachslar, Aleksander Hudovernik, Alojzij Novak, Viktor Rohrmann, Ubald pl. Trnkoczy, Ivan Turk in Josip Vlach. Preglednika sta gg. Pahor in Rozman. Nato so se vršile slučajnosti. Sprejet je bil predlog predsednika, da se g. županu Hribarju pokloni odbor po deputaciji in mu častitata na odlikovanju. Predsedniku se je izreka zahvala za njegov trud, da se je godba povzdignila. G. Korošec je nasvetoval, naj odbor razmotri o agitacijskem odseku, ki je lani zaspal. G. Pahor je poudarjal, da se koncerti vrše brez programa in da godci vedno eno in isto igrajo. Zahteva, da se programi ali tiskajo ali litografirajo. Zeleti je, da se sliši več slovenskega. Godba naj bi vsako leto proizvajala vsaj po en simfoničen koncert, kar bi bilo društvu v čast in pridobilo renome. Sedaj nimamo le „tafelkoncerte“. Kak križ je s kapelnikom, se je mnogo govorilo. Odbor je zelo lojalno postopal, vendar se lahko zgodi, da bo struna enkrat počila. G. Drachslar je želel, naj se odbor obrne na kako muzikalno zvezo, da se bodo lažje dobili godci. Ko se je razpravljalo še o vstopnicah društvnikov h koncertom, so bilo to zborovanje končano.

— **Avstrijska državna zveza posredovalnic za delo.** Pretečeni torek se je vršil na Dunaju ustanovni občni zbor državne zveze avstrijskih splošnih posredovalnic za delo. Kakor znano, pristopila je tej zvezi vsled sklepa občinskega sveta tudi mestna občina ljubljanska, katero je pri ustanovnih posvetovanjih zastopal občinski svetnik Franchetti. Občni zbor, katerega sta se udeležila tudi sekojski načelnik dr. Mataja in sekojski svetnik pl. Gasteiger, izvolil je prot. Mischlerja v Gradcu predsednikom zveze, dr. pl. Fürerja v Opavi pa njegovim namestnikom. Izmed zanimivih točk dnevnega reda omenimo le naslednje: Izposlovanje znižanih cen na železnica za one, ki iščejo dela; ugodnosti z ozirom na porto za posredovalnice, ustanovitev vsak teden izhajajočega osrednjega glasnika za izpraznjene službe in ponudbe za delo. Razen tega se je sklenilo, priporočiti vsem večjim mestom in obrtnim krajem ustanovitev paritetičnih posredovalnic za delo ter jim dati v to svrhu na razpolago potrebnih pripomočkov. V kratkem se bo vršilo posvetovanje zveznih posredovalnic glede poslovanja z ozirom na kmetijske posle.

— **O razdelitvi državnih podpor za zboljšanje hlevov v letu 1907** razglašala kmetijska družba naslednje: C. kr. Kmetijsko ministrstvo je za l. 1906. dovolilo določeno vsoto kot državno podporo za primerna zboljšanja hlevov, ki se bo pa zaradi priprav mogla izplačati šele l. 1907. Ta državna podpora se za l. 1907 namerava zvišati. Državna podpora za zboljšanje hlevov je namenjena takim kmetovalcem, ki nameravajo v zmislu tega razglašale hlev to zimo ali spomladi l. 1907. tako zboljšati, da bo to zboljšanje vredno nagrade. Za podporo lahko prosijo kmetovalci iz vseh krajev naše dežele, vendar se bo v prvi vrsti oziralo na prosilce iz takih krajev, koder govedoreja kmetovalcu največ donaja in kjer je za prosep mlekarstva, za dobivanje brezhibnega mleka nujno potrebno, da se hlevi zboljšajo, ki sedaj nikakor ne zadoščajo. Za podpore vredna se bodo smatrala le ona zboljšanja domačih (ne planinskih, hlevov, če se hlevi, kjer se napravljajo, ki niso tlakani, niti nimajo odtokov, po zgledu drugih vzornih hlevov, po dobrih načrtih ali po navdilu strokovnjakov, posebno kmetijskih potovalnih učiteljev in učiteljev na kmetijskih šolah, izpremene v tlakane hleve z vednim izkidanjem in se gnojščice ter gnojnična jama naredita posebej, zunaj hleva. Pri zboljšanju hleva je vsakako splošni tele pogoje: 1. Skrbeti je, da ima hlev dosti svetlobe in čist zrak, ki se doseže s primernimi prevetrovalnimi napravami, da imajo živali ugodno toplino, da je zadosti prostora in vedno popolnoma svažen. Živalsko stojišče je tako urediti, da se živali lahko izpuščajo na napajališče in da ob času požara lahko pridejo na prosto. Pri ureditvi je skrbeti za teleče kočje (tekališča) in za to, da se lahke donaja krma in stelja, gnoj pa lahko in hitro iz hleva spravlja. 2. Tlak je narediti, kakor dopuščajo razmere, iz betona, kamenja, opeke ali iz lesa. Kar se lesa za hleve rabi, ga je treba posekati pravočasno pozimi, da je terpežnejši, in če je mogoče, naj se namaze s kakim varovalnim sredstvom. 3. Stojišča morajo biti neoprodna, morajo toliko viseti, da gnojna odteka, in v hlevu mora biti jarek za gnojnico, da se neovirano odteka v gnojnično jamo zunaj hleva. 4. Gnojnišče, ki mora vsakako biti zunaj hleva, je lahko prosto ali pokrito. Za gnojnišče jama se želi, da se na

prodorne in imajo take priprave, da se gnojnica iz njih jemlje lahko in brez truda; vendar so pa tudi drugače narejene gnojnišče jame dopustne, ki so v deželi navadne, da so le dobro narejene in neoprodne. Prošnje onih prosilcev, ki si preskrbe gnojnišče sesalke ali druge primerne priprave za izpraznjevanje gnojničnih jam, potem gnojniščne sode in razprševalnike, bodo imele prednost. Nekolkovane prošnje za podpore, kjer je povedati, koliko glav živine prosilec navadno redi čez zimo, je najkasneje do 1. decembra t. l. poslati podpisano glavnemu odboru. Glavni odbor potem pošlje k prosilecem potovalne učitelje, da jih pouče o zboljšanju hlevov ter jim narede načrte zboljšanja hlevov bo zgotoviti vsaj do 1. julija 1907 ter bo do tega dne semkaj naznaniti, da so gotova. Kdor do tega časa zboljšanja ne izvrši, izgubi pravico do podpore. Dovoljena zboljšanja hlevov bodo potovalni učitelji pregledali, in na podlagi njih poročil bo glavni odbor stavil c. kr. kmetijskemu ministrstvu primerna svete, kako je nagrade razdeliti. Pri tem nasvetovanju se bo oziral na številno prošnje, na obseg in način zboljšanja, na velikost stroškov, na to, ali je v dotičnem kraju mnogo ali malo zboljšanih hlevov, in pa seveda tudi na premoženjske razmere prosilcev. Dovoljene državne podpore se izplačajo poleti 1907, a podpisani glavni odbor posameznim prosilecem nikakor ne more jamčiti, ali kaj dobodo in koliko dobodo. Glavni odbor je pa v uvaževanja vrednih slučajih pooblaščen, da sme dovoliti predujem za zboljšanja, ki so že pričeta. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. — V Ljubljani, 1. okt. 1906. — Oton pl. Detela, preds. Gustav Pirc, ravnatelj.

— **Zvišanje tarif na južni železnici.** Južna železnica namerava s 1. januarjem 1907 zvišati tarif za blago. To zvišanje zadene le one lokalne blagovne tarife, ki so bili doslej znižani. Zvišanje baje ni veliko. — **Člani političnega društva „Vodnik“** se tem potom še enkrat opozarjajo, da uraduje odsek za zastavljanje vlog in drugih takih pismenih izdelkov vsako nedeljo od 10. do 11. ure dopoldne v sobi šišenske čitalnice.

— **Prememba posesti.** Graščina Dol (Lustal) pri Ljubljani, vpisana v deželno desku, je prišla zopet v slovenske roke.

— **Zakonska drama.** Na Viru pri Dobu je 17. oktobra 68letni mož svojo ženo, staro 63 let, radi ljubomunosti zabodel z nožem v trebuh. Uboga žena je po strašnih mukah v 24 urah umrla. Takoj po smrti matere pa je peljal sin svojega očeta-morilca v zapor na Brdo. Pač žalosten tak prizor!

— **Užitinski zakup za radovljiški okraj.** Dne 16. t. m. se je vršila dražba užitnine za radovljiški okraj, katero so prevzeli domači gostilničarji. Reprezentantom je bil soglasno izvoljen gosp. R. Kunstel, gostilničar iz Radovljice, namestnikom pa g. O. Homan, trgovec iz Radovljice. Za odbornike pa so bili izvoljeni sledeči gg. gostilničarji: Ivan Mencinger in Mio Grobrotek, oba v Bohinjski Bistrici, J. Korošec v Srednji vasi (Bohinj), Jakob Peternel na Bledu, Josip Žumer v Spodnjih Gorjah, Anton Gabrijeljčič na Brezju, Adolf pl. Kapus v Kamnigoric, Fran Šolar v Kropi, N. Ausenek ml. v Begunjah in Valentin Mulej v Lancovem.

— **Iz Ravnika nad Logatcem** se nam piše: Kakor znano, je pogorel 15. t. m. velikanski kozolec Valentina Petkovska. Z njim je pogorelo 13 voz, mnogo sena, slame, stelje in veliko dragih desak. Škode je 10.000 kron. Kozolec je bil velik, kakršnih na Kranjskem sploh ni. Kako je ogenj nastal, ni znano; otroci niso zažgali, ni pa izključeno, da bi ne bila hudobna roka. Ta požar nas je znova opomnil, kako potreben bi bil pri nas vodovod. Vas Ravnik ima 40 poslopj in ob suhem vremenu in vetru pogori lahko vsa vas. Da bi se napravil vodovod, bi ne bilo posebne težave. Studenci so močni in neusahljivi, oddaljeni komaj 2 km in 50 do 80 m nad vasjo. Zakaj bi se torej ne zgradil prepotrebni vodovod? Dobra cesta iz Hotedršice je neobhodno potrebna in bi bila splošno v korist in napredek naše vasi. Naše stavbe kriče po prenovljenju. Kako naj si dovažamo material, ko nimamo nobene ceste. Kakor naši pradedje odrahtujemo tudi mi krvni in denarni davek, vendar vlada se ne zmeni nič za nas in menda čaka, kdaj nas bo konec. Doslej še nismo nikoli dobili nobene podpore, dasi se drugim občinam večkrat dajo. Naša katasterska občina nima nikakih dohodkov. Lov se daje v najem in dohodki gredo v občinsko blagajno hotensko. Toliko za danes!

— **Postojnsko jama** je posestilo meseca septembra 1162 oseb. Vstopnina je znašala 4723 K. V primeri s septembrom lanskega leta, se je obisk zvišal za 600 oseb.

čenje je posledica otvoritve bohinjske železnice, ki je tujski promet deloma odvrgnila od Južne železnice.

— **Dinamitno patrono zažgal iz veselja.** Ko je otvoritveni vlak pripeljal na postajo Bohinjska Bistrica, eksplozirala je na bližnjem griču dinamitna patrona, kar je povzročilo veliko paniko, ker se je splošno mislilo, da je bil nameravan atentat na dvorni vlak. Orožniki so pridno iskali hudodelca. V četrtek je pa tržaška policija aretovala vrtnarja, ki je zažgal dotično dinamitno patrono, a je izjavil, da je to storil iz veselja, ker je vlak prišel.

— **Potrjen deželnozborski sklep.** Cesar je potrdil sklep štajerskega deželnega zbora, da se občina Mozirje razdeli v dve občini.

— **Deželni šolski svet štajerski** je ravno izdal ukaz, glasom katerega mora odslej vsak ljudski učitelj napraviti usposobljenostni izpit iz verouka. — Ali hočemo mar sčesom poveriti poučevanje verouka na ljudskih šolah — učiteljem?

— **„Amtsvorstand“ dr. Ambroschitz v Celju** je postal prvemestnik tamonjski krajni skupini zloglasne „Südmarke“. Seve bode od ne kak „strohmann“, pravi mož pa — župan vitez Jabornegg.

— **Iz Celja,** dne 19. oktobra: Včeraj je bil tu pokopan oni vojak, katerega je pred par tedni — kakor je to poročal tudi vsaj list — brez povoda sunil neki surovin s konico svojega dežnika tako silno, da se je ta odlomila ter globoko obtičala v očesni duplini. Kakor je dognala obdukcija, so bili ranjeni možgani. — Ubogi vojak je umrl po groznih bolečinah vsled ulesa v možganih.

— **Ogenj.** Na Vranskem je pogorel kozolec gostilničarja Jakoba Brinovca z vsem poljskim pridelki do tal. Škode je 6000 K. Sodijo, da je zanetila zlobna roka.

— **Krava in junec sta poginila** v Komnu na Goriškem dvema posestnikoma, ker sta jih pasla na detelji. Drugemu je iz tega vzroka obolelo 7 goved. Naj bo to drugim v svarilen zgled, da živine ni pasti na detelji.

— **Mlad pohotnež.** V Opatiji je te dni policija aretovala 15letnega dečka, ki je več mladih deklic oskrnil in jim pri tem vedno še vso spodnjo obleko raztrgal. Deček je sin nekega opatijskega zidarskega nadzornika Italijana. Predrzen je bil tako, da je v svoji pohotni strasti navalil celo na neko ugledno gospo opatijsko, ki se je sprehajala po gozdnem potu in ki se v prvem strahu ni vedela braniti, nego je počela kričati na ves glas, nakar sta ji prihitela na pomoč dva v bližini se sprehajajoča gospoda in pregnala smrčkava pohotnika. Lep sad italijanske vzgoje!

— **Tujci v Opatiji.** Opatijo je obiskalo od 1. septembra do 10. oktobra 1906 4314 oseb, od 4. do 10. oktobra jih je prišlo 552, a 10. oktobra je bilo v Opatiji nastanjenih 1763 oseb.

— **Enakovrstnost na državni železnici.** 10. t. m. je dospel neki Slovenec ob polu 6. uri zjutraj na državni kolodvor v Trstu in v ondodni restavraciji zahteval belo kavo. Natakaj je sicer odšel, a se kmalu vrnil z besedami „niente bela kava“. Potnik je takoj vedel, zakaj ne dobi zaželenega okrepčila, zato je zahteval pritožno knjigo, a je tudi ni dobil, češ, da je pri inšpektorju zaprta. Slovenec se je pritožil na ravnateljstvo državne železnice v Trstu. Ta slučaj nam kaže, kako se Slovence in sploh Slovane prezira povsod, kjer imajo tujci kako odločilno besedo. Dolžnost slovenskega in slovanskega občinstva je, da vselej, kadar pride v dotiko s kakim Nemcem ali Lahom, govori samo svoj jezik. Ti privandanci, ki žive od nas, se bodo še radi naučili našega jezika, sicer naj se pa pobero, odkoder so prišli.

— **Uniformo** mislijo baje po novem letu predglačiti pri državni policiji v Trstu. Čepice bodo enake onim, ki jih ima finančna straža. Lične se nadomeste z rozetami. Službene številke ne bodo nosili več na polumeseču pod vratom, ampak dobe pasove kakor vojaki in bode službena številka nameščena, kakor pri vojaških pasovih orel. Taka uniforma bode neki veliko čednejša in praktičnejša. Bode li res, vidimo kmalu. Prav bi bilo, da bi se starodavna policijska uniforma res že modernizirala in da se odpravi turški polumeseč.

— **Krojaški štrajk v Trstu.** Krojači in modistinje vztrajajo v štrajku. V četrtek popoldne so šli po shodu po mestu. Pridružil se jim je mnogo radovednežev, da je množica znašala več tisoč glav. Pri krojačnici Siciortjevi so razbili s kamenjem vse šipe, ker je z balkona ondote hiše padel med nje kamen. Policija je pozneje razpabila demonstrante.

— **Kaznovana lahkomišelnost.** Uradnik Josip Wanderle v Trstu je v gostilni pustil na mizi denarnico z 200 K in odšel na stran.

nice nikjer. Z njo so izginili trije gostje, ki so sedeli pri sosednji mizi.

— **Ponarejen denar je razpečaval** v Trstu 3letni Abraham Tarolli, doma iz Condina v Italiji. Bil je obsojen pred tržaškimi porotniki na en mesec ječe, ker so potrdili porotniki vprašanje, če je kriv razpečavanje ponarejenega denarja, ne da bi bil v sporazumu z izdelovalci falzifikatov.

— **Tatinski cigani**. V Trstu sta prišla dva cigana k nekemu gostilničarju, da bi jima zamenjal krone avstrijskega krova za take ogrskega. Postrežljivega gostilničarja sta cigana pri tem ogoljufala za 62 K, katere sta mu ukradla kar mimogrede.

— **Ljubeznivega ljubčka** ima 22letna dninarka Alojzija Bukavec v Trstu. Predvčerajšnjim jo je tako pretepel, da so težko ranjeno prepeljali v bolnico.

— **Odškodnina Italijanom na Sušaku**. Preiskava, ki jo je zagrebski državni pravdnik skupno z reškim italijanskim konzulom uvedel, je pokazala, da znaša vsa škoda, ki so jo imeli italijanski podaniki povodom znanih izgredov na Sušaku, le 2000 kron. Oškodovani zahtevajo pa tudi odškodnino za indirektno škodo. Odškodnino izplačajo oškodovancem le pod pogojem, ako se povrnejo na Sušak in tam bivajo.

— **Defraudiral** je 26letni poštni official Jožef Süß pri poštenu uradu v Ternitzu na Spodnjem Avstrijskem okoli 12.000 K denarja in neznano kam pobegnil.

— **Kemična tovarna v Mostah pri Ljubljani**. V snočnji številki smo priobčili notico o borbi zoper kemično tovarno v Zagrebu in izrečeno je bilo mnenje, da zna kemična tovarna v Mostah Ljubljani zlasti v zdravstvenem oziru škodovati. To mnenje je docela neutemeljeno. Kemična tovarna v Mostah bo Ljubljani pač koristila, škodovala pa ji ne bo čisto nič. Pri komisijonalnem ogledu je izvedenec, obrtni nadzornik dr. Santruček, brezpogojno priznal, da je izključen vsak smrad iz te tovarne, še po značajni proizvodov, ki se bodo izdelovali. Niti ne bodo kaki plini okuževali zraka, niti kake oteklina. Kemična tovarna v Mostah bo v zdravstvenem oziru ideal industrijalnega podjetja.

— **Šopek svežih vijolic** nam je poslala gospa Josipina Tavčar iz Sent Jerneja na Dolenjskem. Utrgala je vijolice na domačem vrtu.

— **Konj splasil** se je danes dopoldne posestniku Francu Slebanji iz BERICHEVEGA na Cesarja Jožefa trgu, ko je pripeljal tja prodajati zelje. Mimo je namreč pripeljal neki mesar voz koz, katerih se je Slebanjev konj ustrašil in odskočil z vozom nazaj. Kolo je zadelo za tem vozom vpreženega konja posestnika Franceta Žandarja iz Studa pri Domžalah, ki je imel tudi naprodaj zelje ter ga na levi sprednji nogi tako poškodoval, da so ga morali oddati živinozdravniku. Potem je stekel z vozom preko električne proge, kjer je zvrnil voz, in ga vlekel do Mahrove veže. Tam je zadel z ojem v vrata in jih poškodoval. Pri tem so se mu potrgala jermena in je dirjal brez voza po Poljanski cesti, kjer so ga potem prijeli delavci pri progi električne cestne železnice.

— **Zavitkove skrivnosti**. Danes zjutraj je priplaval proti Sv. Petra nasipu zavitek, iz katerega so moleli črevlji. Naglo se je nabrala na mostu velika množica ljudi, ki so toliko časa ugibali, kaj bi utegnili biti v zavitku, da so prišli na idejo, da je v njem umorjen otrok. Neki vojak je šel nato v vodo po zavitek in ko ga je začel razvijati, je množica nestrpno pričakovala, kaj se izvali iz njega. Med tem so se čuli tudi običajni vskliki: „To niso matere, to so svinje; k...“, „o ubogo revče itd.“ Hipoma se pa zakrohota vsa zbrana množica. Iz zavitka so se namreč zvalili stari škarpri, cumje in druga homatija zavržene ženske obleke in naglo se je šale zbijajoča množica zopet razšla.

— **Aretoval** je veliki orožniški postajevođa v Javorju vaganta Michaela Jakopina, o katerem smo pred kratkim poročali, da je na Bleiweissovi cesti poneveril nekemu kleparškemu pomočniku sukunjič. Jakopin je imel sukunjič še na sebi.

— **Skesan begun**. Dne 12. maja je pobegnil od tukajšnjega domobranskega polka prostak Aleksander Vičič. Ker se je pa menda zbal bližajoče se zime in vednega potikanja, se je v Vitrovici na Hrvaškem sam zgledil pri vojaški oblasti in sta ga včeraj semkaj privedla dva dragonca.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 14 Hrvatov in 2 Slovence. 9 Hrvatov je šlo v Heb, 21 jih je pa prišlo iz Prusije. 30 laških delavcev se je iz Dolenjskega povrnilo v svojo domovino.

— **Našel** je uradni sluga Martin Eisenhardt možko uro z verzičico in jo oddal na magistratu.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert

v hotelu „Južnikolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. — Jutri se vrši v salonu restavracije pri „Levu“ (Marije Terezije cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Ljubljanski seksetat na lok** koncertuje danes zvečer ob 9. uri v „Narodni kavarni“. Vstopnina prosta.

— **Izhaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“**. V službo se sprejmejo: 2 poslovodja, 1 potnik, 1 kontorist in stenograf, 8 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 kontoristinj, 2 prodajalki, 7 učencev. — Službe iščejo: 2 poslovodja, 1 kontorist, 14 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 3 blagajničarke, 2 prodajalki.

— **Jugoslovanske vesti**. — Z II. jugoslovanske umetniške razstave v Sofiji. V sredo je predsednik jugoslov. umetniškega društva „Lada“ prof. Vješin poslal naučnemu ministru dr. Šišmanovu pismo, v katerem predlaga, naj bi se sestavila posebna komisija, katere naloga bi bila, izbrati na II. jugoslov. umet. razstavi slike, ki jih bo vlada nakupila za narodni muzej. V to komisijo bi naj poslalo svoje zastopnike naučno ministrstvo in umetniško društvo. Da bo naučni minister dr. Šišmanov ta predlog sprejel, je samo ob sebi umljivo.

— **Bolgarski trgovski institut**. Bolgarska vlada je sklenila, da osnuje prihodnje leto v Sofiji trgovski institut. Za ustanovitev tega instituta je v proračunu za 1. 1907. določenih 100.000 levov. V tem zavodu se bodo vzgojevali dobri trgovci in industrijalci. Gledalo se bo v prvi vrsti na to, da se gojenci nauče čim največ tujih jezikov. Največ važnosti se bo polagalo na izučenje francoskega in nemškega jezika. V to svrhu se baje nameravajo nastavit francoski in nemški profesorji. — Bolgarsko naučno upravo bi opozorili na to, da bi bilo neumestno in naravnost neodpustljivo, ako bi na ta zavod klicala nemške profesorje, ko ima na razpolago celo vrsto slovenskih profesorjev, ki imajo vse potrebne skusnje in so nemščine bolj veščini nego marsikateri rojen Nemec! Zakaj bi ne poklicala na trgovski institut mesto Nemcev Slovence? Bolgarski trgovski institut se otvori 1. 1907. Opozarjamo na to slovenske filozofe, katerih večina pač nima nade, da bi dobila službo v domovini!

— **Hrvatsko vseučilišče in policija**. L. 1903. za časa velikega hrvaškega pokreta pod banom Khuenom je policija vdrla tudi v hrvaško vseučilišče. Ker vlada za to ni hotela dati zadoščanja, je dijaštvo sklenilo, da se ne udeležijo nobene inavguracije novega rektorja vse dotlej, dokler vlada ne da satisfakcije. Te dni je pa dala vlada v vseučilišni avli nabiti razglas, da obžaluje, da je policija vdrla na sveta in avtonomna tla hrvaške univerze in da je dotične organe že pozvala k redu. V zadevi vseučiliške zastave, ki je bila zaplenjena 1. 1895., pravi vlada, da je ni bilo mogoče najti v kljub najvestnejšemu iskanju. Vlada je naročila rektoratu, naj stavi svoje predloge glede nabave novega vseučilišnega prapora.

— **Proračun Bolgarske**. Kakor poroča „Den“, je bolgarska vlada že sestavila proračun za bodoče leto. Po tem proračunu bo imela država 140 milijonov levov stroškov, torej 25 milijonov več nego lani. Naučno ministrstvo je povečalo svoj proračun za tri milijone, vojno ministrstvo za 12 milijonov, notranje ministrstvo pa za poldrug milijon.

— **Jugoslovansko kulturno edinstvo**. „Srbska Rieč“ priobčuje članek, v katerem razpravlja o jugoslovanski ideji, o idealnem začetku velikega in zvišenega delovanja na polju kulturnega bratstva in edinstva. Da se to doseže, v to najlažje pripomorejo oni, ki imajo v rokah pero in čopič. „Slovinci, Hrvati, Srbi in Bolgari naj z zanimanjem spremljajo vsak kulturni korak svojih bratov, naj spoznavajo jezik, književne in narodne umotvore in običaje drug drugih. Srbski maturanti naj posejajo hrvaško ali bolgarsko vseučilišče; slovenska in hrvaška literarna društva naj bodo v najtesnejši zvezi z bolgarskimi in srbskimi. Srbski in bolgarski dramski proizvodi naj se uprizorjajo na pozornicih v Zagrebu in v Ljubljani, a slovenski in hrvaški v gledališčih v Belgradu in Sofiji. Sokolska in pevška društva lahko mnogo pripomorejo k zblizanju in lahko vidno manifestirajo za jugo-

slovansko bratstvo, ako pri vsaki priliki razobešajo vse štiri jugoslovanske trobojnice...“

Članek priporoča, da bi Jugoslovani prirajali čim najčisteje intimne sestanke, na katerih bi se med sabo spoznavali in sklepali prijateljske vezi, ter zaključuje svoja izvajanja z vzklikom: „Jugoslovanski književniki in časnikarji daj! bodo temelj novi zgradbi, ki bo društveno in kulturno združila vsa plemena od Triglava do Balkana!“

— **Odbor „Društva srbskih novinarjev in publicistov“**. Na običnem zboru „Društva srbskih časnikarjev in publicistov“, ki je bil nedavno tega v Belgradu, je bil med drugim izvoljen tudi društveni odbor. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Jovan Gajja, lastnik in ravnatelj „Naroda“; za podpredsednike Boža Savič, glavni urednik „Malgazina“ in Petar Despotović, lastnik „Srbske Zastave“, za blagajnika Risto Odavič, lastnik in urednik „Nove Iskre“, za knjižničarja pa Jovo Kovačević, lastnik in urednik „Bosansko-Hercegovskega Glasnika“.

— **Splitska „Sloboda“**, glasilo hrvaške ljudske napredne stranke, ki je nekaj časa izhajala po trikrat na teden, izhaja sedaj samo dvakrat na teden. V zadnjem času je bil urednik „Slobode“ dr. Ivo Tartaglia. Z zadnjo številko je pa dr. Tartaglia odločil to mesto in je zopet prevzel glavno uredništvo dr. Josip Smolaka. V zadnjem času je priobčevala „Sloboda“ iz peresa F. Tume „Pisma iz Slovenije“, v katerih se je grčila slovenska narodno-napredna stranka in tudi „Slovenski Narod“. Mi smo težnje hrvaške napredne stranke, katere dalmatinsko glasilo je „Sloboda“, podpirali od početka, ko se je ustanovila, naš list je vedno pisal in še piše v prilogi tiskanki, v zahvalo za to pa nas napada — „Sloboda“! Da-li je to taktno, ne maramo raziskovati!

— **Najnovejša novice**. Splošno vojaško dolžnost vpeljejo na Španskem ter vojni minister že izdeluje tozadevne načrte.

— **Velik požar**. Velika ogrska vas Maroš-Deda gori že dva dni. Zgorelo je dosedaj že 120 hiš, med njimi tudi pošta z blagajno in vsemi vrednotnicami.

— **Plinarna se je raznesla** v Ribeju na Danskem. Mesto je brez luči in brez vode.

— **Dve novi škofiji**, eno nemško, eno češko, ustanove baje na Češkem. Obenem se med škofijami določijo narodnostne meje.

— **Tragikomično sleparstvo** v Köpenicku. se je priredilo že za gledališče. Po Berlinu že tudi prodajajo razglednice s slikami, kako zasede sleparski stotnik magistrat v Köpenicku. Sleparja še vedno niso izsledili. Govori se, da je bil bivši blagajničar pri gardnem polku, dočim se z druge strani zatrjuje, da je bil le gardni podčastnik.

— **Italijanski konzulat** se ustanovi v Prizrendu.

— **Za 56.000 kron menic** je ponaredil v Soboti mestni računski uradnik Szeter ter pobegnil.

— **Strah v gozdu**. V temnem gozdu je stala svoj čas čedna hišica, v kateri je stanoval logar s svojo ženo. Mož je bil junak, ki se nikogar ni bal in se je v samotnem gozdu čisto dobro počutil. Nekega dne pa je imel opravke v tri ure oddaljenem trgu, kamor se je zjutraj že na vse zgodaj napotil. Srečno je dovršil svoje opravke in vesel, da mu je vse tako gladko šlo, si ni mogel kaj da bi si ne privoščil pri znanu ob cestni gostilni kozarec „boljšega“, ki je pa tako blagodejno vplival nanj, da je naročil še enega. Med tem se je zunaj pooblašilo, in vse je kazalo, da se skoro vije ploha. Našemu logarju v kljub temu, da se je že delala noč, ni kazalo drugega, kot da malo počaka. Pozno v noč je že bilo, ko se je naveličal čakati in jo je s krepko gorjako v roki mahal skozi gozd. Dež je lil in bliskalo se je, da je moral biti jako oprezen, da ni telebnil v občestni jarek. Kar naenkrat pa se je moč spoznatil ob nečem in padel po neki dolgi stvari. Tedaj se zabliska in logar je videl, da je zadel ob mrtvaško rakev. Nekaj časa je dvomil, ali prav vidi ali ne, a zopet se zabliska in videl je, kako se je pričel pokrov na trugi počasi dvigati. Groza ga prešine, vendar on ni bil bojazljivec, kmalu se zave, dvigne pokrov popolnoma in začne neusmiljeno pretepavati po božji stvari, ki je bila v trugi. Oni potri si pa tudi tega ni pustil dopasti, mislil je, da je prišel sam bog nasvaruj in da bosta zdajle šla. In začel je bridko tarnati, sledujoč je pa spoznal, da je to le logar in ga prosil: „Oh gospod logar, pustite me, pustite me, prosim vas!“ „Ha, jaz ti bom pokazal tukajle poštene ljudi strašiti!“ je sikal logar in zopet krepko pritisnil. „U, u!“ vpil je človek v

rakvi in skušal zlesti ven, „saj jaz nisem mislil strašiti, saj me poznate gospod logar, jaz sem vaški mizar. Ravno sem nesel trugo skozi gozd, ko me ujame ploha in ker nisem imel nikamor drugam iti, sem zlezal v rakev, da se ubramim mokroti.“ Sedaj se je šel logar oddahnil in ž njim vred tudi mizar, katerega so logarjevi udarci tako krepko obdelovali, da je slovesno obljubil, da ne pojde nikoli več prostovoljno v rakev.

— **Ljubavni prašek**. Kake neumnosti se morejo goditi celo v tako civilizirani državi, kakršna je Severna Amerika, dokazuje sledeči slučaj. Nekak doktor White je poslal prospekte mnogim ženam in dekletom po Ameriki priporočujoč jim svoj takozvani „ljubavni prašek“. Ako ženska želi, da se zaljubi v njo mladenič ali mož, mu je treba le dati nekaj tega praška v pijačo. Katera želi tega praška, naj mu pošlje za 5 K mark. In ženske so verjele. Na tisoče pisem je dobival vsak dan ta laži-doktor in razpošiljal svoj ljubavni prašek na vse strani. Najeti si je moral 20 uradnikov, ki so na pisalnih strojih neprestano pisali pisma. Vsak dan je moral z vozom pripeljati na pošto svoja pisma. Končno pa je slepar le padel pravici v roke ter bil obsojen na več mesecev zapor. Vrhunec gluposti pa se je pokazal, ko so skoraj vse osleparjene ženske trdile, da jim je prašek v ljubezni res pomagal. Zastonj jim je sodnik dokazoval, da je bil prašek le zdrobljen sladkor pomešan z moko.

— **Koliko mleka porabi šestmilijonsko mesto London**. Londončani prebivajo v 750.000 hišah. V vsako izmed teh hiš prihajajo mlekarji in mlekarice vsak dan po dvakrat, zjutraj in popoldne in prinašajo vsega skupaj okoli 2 milijona litrov mleka. To mleko privozijo nočni vlaki v mesto ne le iz bližnje okolice, ampak tudi iz oddaljenih krajev, kakor iz Derbyja, Northamptona, Stafford, Oxforda, Gloucesterja, Essexja, celo iz Škotske in Danske. Razdelitev tega mleka opravlja okoli 50.000 do 60.000 oseb, ki so v službi okoli 18.000 mlekarških trgovcev. Ako se pomisli, koliko tisoč ljudi opravlja in molze krave, ki dajo to mleko, koliko ljudi spravlja mleko iz hlevov na kolodvore, se lahko reče, da se okoli 100.000 oseb preživlja z dobavljanjem mleka v Londonu.

— **Alera radi črke „j“**. Nedavno se je mestno zastopstvo v Kodanju resno bavilo z vprašanjem ali se naj piše ime njihovega mesta „Kjöbenhavn“ ali „Köbenhavn“. Po dolgi debati so mestni očetje sklenili, da izpuste črko „j“. Toda med meščani je vsled tega nastalo nezadovoljstvo. Začel se je prepri v javnosti in časopisih. Povsod se je poudarjalo, da si meščani ne dajo kar meni nič tebi nič vzeti črke „j“, ki je v besedi potrebna, in ako jo more izgovoriti toliko tisoč Dancev, jo bodo izgovarjali tudi mestni očetje.

— **Dobljena stava**. V Turinu so priredili nedavno slovečemu goslarju Burmestru banket. Na banketu je nekdo izrekel mnenje, da pravi virtuozi izvabi navadnim goslim za 200 lir ravno take glasove, kakor stari goslim mojstra Stradivarija. Znani izdelovalec muzikalij Bonelli je ugovarjal tej trditvi ter ponudil 20.000 lir stave, ako bi mogel kaj takega storiti Burmester. Burmester je stavo sprejel in Bonelli je dal prinesiti popolnoma nove gosli najcenejše vrste in stare Stradivarija. V spremstvu treh prič je šel Burmester za špansko steno ter igral pol ure sedaj na nove, sedaj na stare gosli. In nihče prisotnih, niti Bonelli sam, ni mogel povedati, kdaj je igral na te, kdaj na druge gosli.

— **Časopis za umobolne**. V blaznici Maner-Oehling so začeli nedavno izdajati umobolni svoj časopis. Časopis je zbudil veliko zanimanje vseh psihiatrov in zdravnikov sploh. Dosedaj je izšla šele prva številka. Napisi, uređili, zložili in tiskali so jo sami umobolni. Časopis ima uvodnik, podlistek, krajevne novice in celo uganke z nagradami. Izide v zanprej vsak mesec. Kdor hoče biti sotrudnik, mora biti redni prebivalec v noriščnici.

— **Bursko vseučilišče**. Miljonar Alfred Beit je zapustil oporočno štiri milijone mark in svoje posestvo v Frankenuwaldu, kateri kraj se zveže po tramvaju z Johannesburgom. Na njegovem posestvu se mora za ta denar ustanoviti vseučilišče za kaplansko mladino. Ako bi se vseučilišče v desetih letih ne ustanovilo, zapade oporoka.

— **Oderuštvo na Angoškem**. Neka posojevalka denarja v Londonu je za vsak šiling vsak teden računala en peni obresti, kar da na leto 433 odstotkov obresti. Ker dolžnik ni mogel plačati, ga je tožila. Pri sodišču je priznala, da je računala take obresti. Sodnik je izjavil, da je ta obrestna mera previsoka, dovolil ji pa, da smo računati 80 odstotkov obresti! Potem ni čudno, da na Angoškem oderuštvo tako bujno cvete!

— **Ruske železnice**. Po najnovejši statistiki je bilo leta 1905. na Ruskem 36.700 milj železnice, in sicer 31.530 v Evropi in 5170 v Aziji. Razen tega ima na Finskem 1950 milj prog. 24.450 milj je državnih, 12.250 milj pa privatnih železnice. Po železnicah se je uvozilo 170 milijonov ton v evropsko in 4.700.000 ton v azijsko Rusijo. V železnice založena glavica znaša 5.606.776.895 rubljev.

— **Ameriški državljanski katehizem**. Ameriški satirični list „Life“ je priobčil pod imenom „Državljanški katehizem“ za Američane sledeča vprašanja z odgovori: „Katere panoge ima ameriška industrija? Odgovor: Ustanovljanje trustov, oderuštvo z delniškimi družbami in tvorniško proizvajanje južnoameriških vojsk.“ — Kdo je ameriški plemič? Odgovor: Vsak zločinec, ki ima toliko denarja, da more gledati ječe od zunaj. — S čim se Američani najbolj bavijo? Odgovor: Z reklamo in štrajkom. — Koliko prebivalcev ima Amerika? Odgovor: Zedinjene države imajo 60 milijonov prebivalcev. Od teh je 35 milijonov moških in ravnolotno kandidatov za predsednika.

— **Ameriški humor**. Neki ameriški politik pripoveduje: Ko sem nekoč v nekem precej nekulturnem kraju Zveznih držav imel navdušen in ognjeviti govor, sedel je v prvi vrsti star domačin, ki ni trenil očesa od mene. Konci njegovega govora je dejal ves razburjen: „To je bil najkrajšejši govor, kolikor sem jih kdaj čul.“ Ves čas sem mogel opazovati vaše zobe.“ — Neko staro ameriško anekdoto ponavljajo ameriški listi tako-le: Neki milijonar iz Čikaga je naročil kopijo Milonove Venera. Ko je kip prispel, je opazil milijonar, da Venera nima rok in zapreti železnici, da jo bo tožil zaradi odškodnine. Železnika družba je poslala milijonarju svojega uradnika, ki se je uveril, da Venera v resnici nima rok, nakar je družba plačala veliko odškodnino. — Neki človek je prišel pijan ob 3. zjutraj domov. Njegova žena ga je pričakala v spalni obleki in ga vprašala s pretečim glasom: „John, koliko je ura?“ — „Draga moja Marija,“ odvrne pijani mož, „ravno ena popolnoči je.“ V tem udari ura tri in izda lažnivca. „Marija,“ reče svečanost, „verjem mi, v istini je zdaj šele ena popolnoči. Opazil sem že zdavnaj, da ta prokleta ura jeclja.“

— **Koliko troši Italija za šole v inozemstvu**. V proračunu italijanskega ministrstva zunanjih zadev se nahaja lepa vsota 1.125.000 lir za zdrževanje šol v inozemstvu. Vrhutega troši jako mnogo za take šole društvo „Dante Alighieri“. Šole, ki jih zdržuje to društvo, obiskuje 76.000 otrok. Koliko pač odpade pri tem na šole v Dalmaciji in Istri?

— **Trgovina z dekleti v Ameriki**. Neki ameriški kriminalni časnik priobčuje strašne podatke o trgovanju z dekleti v Ameriki. Samo v New Yorku je 20.000 oseb, ki se bavijo s tako trgovino. Na vsakih 2000 oseb pride po en trgovec. Trgovci pridobivajo deklice na ostuden način. V službi imajo lepe mladeniče gladkih jezikov, ki se vsaki lepi deklici, posebno evropske, ki so prišle v Ameriko, skušajo približati. Predstavijo se kot pošteni snubci, potem pa zapelejo svoje žrtve ter jih spravijo ali naravnost v razvpite hiše ali pa skozi roke trgovca. Policija je povsod s trgovci v zvezi ter dobiva velike podkupnine.

— **Proti Behringovi tulazi**. V seji mednarodnega društva proti tuberkulozi v Parizu je dr. Bernheim dokazoval, da je Behringovo sredstvo zoper tuberkulozo popolnoma brezuspešno. Celotno živinozdravniških šolah niso dosegli z Behringovo tulazo nikakih uspehov.

— **Vrhunec raztresenosti**. Neki pariški meščan je prišel nedavno na magistrat naznaniti, da se ženi. Ko bi moral navesti ime svoje neveste, je izjavil, da ga je pozabil.

— **Zakaj so izmrli stari Grki**. Profesor Ross, ki je našel prenesljivega bacila boleznih malarije, skuša dokazati, da je ravno malarija vzrok propadanju in končni popolni propasti starih Grkov. Malarija se je zanesla iz Azije na Grško, kjer je tako razsajala, da narod ni mogel zdržati svoje prve vrste med svetovnimi narodi. Tudi dandanes razsaja na Grškem še vedno malarija tako hudo, da je n. pr. lani zbolelo za malarijo 960.000 oseb od katerih jih je umrlo 60.000.

Književnost.

— „Slovenski Pravnik“. Številka 10. ima to-le vsebino: 1. Kavčnik: Družbe z omejeno zavezo. 2. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Motenje posesti ribišta na svetu, o katerem je dvom, spada li v tuzemstvo ali pa v inozemstvo. Pristojnost tuzemskega sodišča po §-u 84 jur. n.? Razveljavljenje soglasnih nižesodnih odločb, ki

sta se izrekli za tuzemsko pristojnost, po §-u 42 jur. n. glede na administrativne podatke, da sporni svet leži dejansko (§ 81 jur. n.) na Hrvatskem, čeprav je v zemljiški knjigi in v katastru občine štajerske (Konec). b) Kad netko zatraži jednu od mjera, navedenih u čl. 73 III. stavak mjemb. zak., to se imade povesti redoviti postupak a nipošto riješiti samu stvar „ex primo decreto“. Protiv zaključka kojim se udovoljuje s mjesta tražbi, dopušten je utok. c) Prizivni spis ni po zakonu, če so prizivni razlogi v njem navedeni s pridržkom, da se utemelje šele na ustni prizivni razpravi (§-i 462, 467 št. 3, 471 št. 3, 483 in 498 c. pr. r. Kazenski prav. Od katerega dne je računati dva, oziroma trimesečno dobo koluzijskega zapora po zmislu §-a 190. k. pr. r.?

3. Razne vesti.

— **Talija.** Zbirka gledaliških iger. Snopič 23. prinaša malomešno šaloigro v treh dejanjih „Cigani“, spisal Jakob Dolinar. Cena 80 h.

Telefonska in prvojavna poročila.

Dunaj 20. oktobra. Ogrski ministrski predsednik Wekerle je bil danes v posebni avdijenci pri cesarju. Avdijenca je trajala celo uro. Za Wekerlom je bil v avdijenci ogrski naučni minister grof Apponyi, ki je ostal petdeset ur pri cesarju. Žurnalistom je Wekerle rekel, da o krizi v ministrstvu zunanjih del se ne more biti govora, ker grof Goluchowski še ni demisioniral. Pač pa je Wekerle priznal, da je v svoji avdijenci pri cesarju govoril tudi o eventualnem odstopu ministra Goluchowskega.

Dunaj 20. oktobra. Zaradi štrajkanja špeditskih delavcev v Trstu se mora od danes naprej sprejem tovarnega in nabiralnega blaga tudi za Trst c. kr. državne železnice, loco, ustaviti. Izveto je le: Žvali, pivo, tobak, lahko pokvarjajoče se blago, žito, moka, cement in blago, ki se po tarifu nalaga le v nekrute vozove, nadalje tekočine v rezervorjih. Promet za Trst prosta luka, c. kr. državne železnice, Trst Škedenj, Trst S Sabba ostane še v naprej neomejen — Generalno ravnanje.

Budimpešta 20. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je prišel na razpravo predlog za stran pospeševanja ogrske industrije. Zbornica je bila v največji zadregi, ker ni bil navzočen ne poročevalec, niti njegov namestnik. Pri razpravi je posl. Baur govoril hrvatski. Minister Kossuth je izjavil, da se s tem zakonom ustanovi okvir, ki omogoči Ogrski in Avstriji, da bodeta lahko mirno živeli druga poleg druge.

Beligrad 20. oktobra. Začudenje v buja dejstvo, da je vojvoda Teck, sorodnik angleškega kralja, odpovedal svoj za dva dni določeni obisk na srbskem dvoru.

Petrograd 20. oktobra. Po seben carski ukaz določuje popolno enakost vseh državljanskih glede vojaškega službovanja.

London 20. oktobra. General Okuma je nemškimi državnimi poslancem, ki potujejo po Japonskem, rekel, da je general Stösse pri obrambi Port-Arturja storil v polni meri svojo dolžnost.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

V začetku tedna se je pojavila na žitnem trgu trdnost, kakor da se je pripetilo kaj posebnega. Zgodilo pa se je samo to, da so mlinci posegli dokaj globoko ter nakupovali dokajšne množine. Ta trdnost pa se je v drugi polovici tedna zgubila; cene so se nekam ustanovile.

Pšenica predvsem je v zadnjih dneh trdovratno neznajala vedno enake cene, različni momenti jo niso mogli spraviti iz ravnoteže. Oktobrov kurz, ki se je povzpela že na 732, odnehal je zopet na 717¹/₁₆, od ktere ga se tri dni zaporedoma ne premakne, dasiravno so bili semtertje nakupi večji, pa zopet nezadostni z ozirom na razpoložljivo blago. Posneli bi iz tega, da je cena pšenice stabilizirala, in da imamo to ceno smatrati normalno za zadnje leto.

Koruzna obeta po zadnjih agrskih statističnih podatkih dobro uspeti — računali se jo na 40 milijonov metrskih stotov, tedaj za celih 17 milijonov več, nego lansko leto. Kljub temu pa se mavej kurz v zadnjih dneh dviga, iz katerega vzroka, menda nihče ne ve, in ga najbrže tudi ni. Kakovost letine ne more pritisniti na višje cene, ker bo baje tudi v tem pogledu letina dobra.

Oves se ne more ustanoviti. Kurz fluktuiral med 690 in 710, nihče pa ne ve, ali naj bi bil hosist ali besist. Dejstvo je, da je popravljanje vedno večje, nego so ponudbe, da je tedaj treba vedno raje več plačati, kakor pa skušati dosežati limite.

Sladkor je pokazal za surovino v prvih dneh tedna nekoliko mlačno lice, od večeraj naprej tendira zopet trdnosti. Cene za rafinirano pa so nespremenjene. Pogajanja med rafinerij in tovarnarji za surovino se nadaljujejo in so utegnajo v kratkem z ugodnim uspehom zaključiti — z uspehom, ki bi cene seveda dvignil.

Riž naznanja trdnosti cene. Petrolej ima začasno še nespremenjene cene. Kakor se nam poroča, nameravajo rafinerije, ki dobe le malo barelov nazaj, za nove amerišanske pa morajo plačevati visoke cene, petrolejske kupčije delati tako, da bodo dobili odjemalci le toliko petroleja, kolikor praznih petrolejskih sodov bodo vrnil. Po našem mnenju je to komaj ali sploh neizvedljivo, vendar pa bi se morali v tem slučaju trgovci hočeš nočeš na to navaditi.

Jedilno olje se je znova podražilo.

Milo je cene zopet za 3 krome pri 100 kg. dvignilo, nadejati pa se imamo še nadaljnih poviškov.

Južno sadje. Sultanineso dozdnevno vendarle slabo obrodilo, kajti cene so sedaj nerazmerno visoke, zbog česar bo kupčije s tem predmetom letos zelo klavna — nasprotno pa so orehi jako ceni.

Kava tendira trdnost.

Mnogostranska poraba. Govorilo mi da večja zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko zganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 190. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom 6 31 14

Notica. Pri zdravljenju različnih ran se mora najbolj paziti na to, da se rana popolnoma zaceli in tedaj, kadar so odstranjeni iz nje vsi nezdruživi deli. Kratko rečeno, potrebno je, da se obvaruje rana takoj v pričetku vsake nesnažnosti in da se uporabi hladca, bolečine olajšujoča sredstva proti vnetju. Staro, dobro in zato posebno uspešno domače sredstvo je najbolje znano praško domače zdravilo iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Nešetokrat se porablja cesarski borax v gospodinjstvu pri čiščenju in pranju. Natančna navodila v vsakem zavitku (posebno v večjih po 75 v) imajo zelo koristne vsakemu dobrodošle opazke o mnogostranski uporabi cesarskega boraxa kot lepotilnega, zdravilnega in čistilnega sredstva. Pri nakupovanju v špecerijskih trgovinah, parfumerijah, drogerijah itd. zahtevajte le pristni cesarski borax. Ta se ne prodaja nikdar prosto ampak samo v lepih rdečih zavitkih a 15, 30 in 75 v in je bele in vedno izvrstne, kakovosti.

Se dobi povsod!

Kalodont

885 neobhodno potrebna zobna Crème 32

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Postavno varovano. Vsa ponarejanja in po-natiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev balzam

Je z zeleno znamko „redovnica“ Staroslovno, neopredeljeno proti alahemu probavljanju, kromu, železcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic s patent. zamaškom K 6 — franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra proti vsem še tako starim ranam vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3 60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pragrahi pri Rogaski Slatini. Brošura s tiskotipnimi zahvalnimi pismi gratis in franko V zalogi v skoraj vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4050-44

Po vseh kulturnih državah registrirana

Na drobno ne prodaja.

LEVOVA ZNAMKA

za srajce ovratnike in manšete

1406

M. Joss & Löwenstein

c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Skrb vsake gospodinj-
stve je posvečena
družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svo-
jega protizvajanja okusna, zdravju
v prospeh in poceni, ima torej nepre-
cenne prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju
izrecno ime Kathreiner in zahtev-
ajte le izvirne zavoje z var-
nostno znamko župnik Kneipp.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Bl gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prostim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.

Dež. lekarna Mil. Leusteka

v Ljubljani, Rastjeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Joževskega
inbiš. mostu 48-41

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 20. oktobra 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	98 65	98 85
4 1/2% srebrna renta	99 7	99 95
4% avstr. kronska renta	98 95	99 15
4% zлата	116 40	116 60
4% ogrska kronska renta	94 45	94 65
4% zлата	112 25	112 45
4% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 80
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	103 50	101 50
4 1/2% Zadar	99 33	100 33
4 1/2% bos.-herc. železniško	99 70	100 70
4% posojilo 1902	99 25	99 75
4% češka dež. banka k. o.	98 85	99 45
4% ž. o.		
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	100 10	101 10
4% hipotekne banke		
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	101 85	105 85
4 1/2% pr.		
4 1/2% zast. pisma Innerst.	100 20	106 70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	100—	100 30
4% dež. hranilnice	100—	100 20
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.		
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že-	103—	100 20
4% obl. češke ind. banke	100—	101—
4% prior. lok. želez. Trst-		
Poreč	99 90	
4% prior. dolenjskih žel.	99 50	100—
3% prior. juž. žel. kup. 1/2 1/2	314 85	316 85
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100—	100 80

Srečke.

Srečke od 1. 1860¹/₁₆ 207— | 214— || od 1. 1864 | 275— | 277— |
tziske	150 25	162 25
zem. kred. I. emisije	280—	287—
II.	284—	291 50
ogrške hip. banke	257—	265—
srbske a frs. 100—	97—	115—
turške	162 50	163 50
Basilika srečke	21 35	23 35
Kreditne	452—	462—
Inomoške	78—	83—
Krakovske	85—	92—
Ljubljanske	56 25	62 25
Avstr. rdeč. križa	46 50	48 50
Ogr.	28—	23 60
Rudolfove	55—	60—
Salcburške	70—	76—
Dunajske kom.	5 2 50	512 50

Delnice.

Južne železnice 183— | 184— || Državne železnice | 680— | 681— |
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	1768—	1768—
Avstr. kreditne banke	673—	674—
Ogrske	811 50	812 50
Zivnostenske	241 75	242 75
Premogokop v Mostu (Brüx)	706—	710—
Alpske montan	6 0 75	601 75
Praške žel. ind. dr.	2795—	2803—
Rima-Murányi	581 50	582 50
Trboveljske prem. družbe	281—	283—
Avstr. orožne tovr. družbe	566—	570—
Češke sladkorne družbe	147—	149 50

Valute.

C. kr. cekin 11 35 | 11 39 || 20 franki | 19 13 | 19 16 |
20 marke	23 47	23 56
Sovereigns	23 99	24 07
Marke	117 55	117 75
Laški bankovci	95 50	95 70
Rubliji	252 75	253 75
Dolarji	4 84	5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. oktobra 1906.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg K	7 16
Rž	50 . . .	6 60
Koruzi	50 . . .	5 18
Oves	50 . . .	7 09

Efektiv.

Zdržno.

Umri so v Ljubljani.

Dne 17. oktobra: Darinka Dolničar, poto-
valčeva bč, 7 mes., Rastjeva cesta 32, Rhach.
Dne 18. oktobra: Karol Biader, tovarnar,
48 let, Šomškovice ulice 14 Vseled raka na jetrih.

V deželni bolnici:

Dne 17. oktobra: Emilija Beneš, lekarnar-
jeva vdova, 44 let, Choletithiasia chron. — Ivan
Lotrič, delavec, 39 let, Alkoholismus. — Jožef
Matjažič, tesar, 42 let, Vulsus scissum gen. sen.
— Antonija Lunaček, posestnica, 54 let, jetika.
Dne 18. oktobra: Terezija Mrak, posestni-
kova žena, 60 let, Herma umbilical.

Meteorološko poročilo.

Čas opazovanja: 08-9. Merilni aparat: 726 v mm.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19	9. kv.	739 2	11 2	sl. jvzhod	jasno
20	7. kv.	740 7	6 1	brezvetrno	megla
	2. pop.	740 1	15 6	sl. jvzhod	pol. oblak.

Srednja večerjajša temperatura: 13 1°, uer-
naja: 9 9° — Padavina v mm 0 0

Zahvala.

Za neštete dokaze tolažilnega
sočutja, izražene nam povodom
boleznin in prerane smrti nepozabne
nam soproge, oziroma hčere, sestre,
tete in svakinje, gospe

Marije Sajč roj. Prietnar

se tem potom najpresrečnejše zahva-
ljujemo vsem, ki so nam na ta ali
oni način lajšali bridke ure, vsem,
ki so obiskovali pokojnico v njeni
mučni bolezni, ki izkazali poslednjo
čast ter ji poklonili prekrasne vence.

Posebno pa se je zahvaljujemo
gospodu postajenačelniku V. Skofu
in ostalemu železniškemu osebju za
častno spremstvo na pokopališče.

V Podnartu, 20. oktobra 1906.

3811 **Žalujoci ostali.**

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje in iz-
raženo sožalje povodom boleznin
in smrti naše ljubljene in nepozabne
hčere in matere, gospe

Emilije Beneš roj. Urbas

izrekamo tem potom vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem svojo
presrečno zahvalo.

Zlasti se pa zahvaljujemo vsem
darovateljem krasnih vencev, kakor
tudi pevskemu društvu v Šmartnem
pri Litiji za tolažebno petje.

Ljubljana, 20. oktobra 1906.

3804 **Žalujoci ostali.**

Zahvala.

Ker mi je nemogoče ustmeno
se zahvaliti vsem prijateljem in
znancem za izkazano sočutje in
častno spremstvo mojemu nepozab-
nemu, iskreno ljubljenu soprogu
oziroma očetu, gospodu

Ivanu Matko

nadsprevodniku drž. železnice

stori to tem potom ter se vsem
kar najpresrečnejše zahvaljujem.

Iskreno zahvalo izrekam še po-
sebej g. dr. Illnerju za neutrudno
skrb in za navzočnost ob smrti
ravnika. Zahvaljujem se dalje naj-
topljeje postajenačelniku g. Krašovicu
ter vsem gg. uradnikom kakor tudi
stanovskemu kolegom ravnika za
mnogobrojno častno spremstvo ter
vsem častitim darovalcem prekrasnih
vencev. 3804

V Ljubljani, 19. oktobra 1906.

Žalujoca soproga in otroci.

Zahvala.

Po smrti našega ponesrečenega so-
rodnika, gospoda

Mihaela Trefalta

ključavničarskega mojstra v Mokronu, u

nam je došlo toliko pismenih in osebnih
sočutnih sožalij, da se ne moremo zah-
valiti vsakemu posebej.

Zahvaljujemo se torej tem potom
bridkim srcem vsem onim, osobito častiti
duhovščini v Mokronogu, slavnemu
c. kr. uradništvu, ki je prominulemu
polnoštevilo izkazalo zadnjo čast.

Iskrena hvala slavni požarni brambi
v Mokronogu, ki je polnoštevilo na-
stopila ter priredila svojemu članu po-
grebni spreved, ki je bil čez vse veli-
časten.

Stotera hvala vsem darovalcem
krasnih vencev, travok itd., kakor tudi
gospodom pevcem, ki zadnji t. enutek
niso pozabili svojega prijatelja pevca.

Vsem skupaj torj ključem: Bog
povrni Vam stotero!

V Mokronogu, 19. oktobra 1906.

3816 **Žalujoci ostali.**

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospica Minka Preinfalk v Litiji K 268, da-
rovala vesela družba v gostilni pri „Urški“
v Litiji. — Iz Litije K 23— pošiljajo mesto
venca na krsto gospe Emilije Beneš roj.
Urbas, gospod lekarnar Brilli namreč K 5—,
druge ne čestitke in čestitki pa K 18— za
družbo, ki izgubi s pokojnico zvesto in
dobro podpornico. — Gospod Leopold
Rebernik iz Cvilbelj K 10— vsled neke ka-
zenske obravnave. Skupaj K 3568. Srčna
hvala! Živel!

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsija, pomanjkanje
slasti do jedij, zgago itd., kakor tudi

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bo-
lezni, pri katerih se

MATTON

GLESSHÜBLER

alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z
osobitim uspehom. 94-5

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Takoj se odda velika, prostorna

vinska

3815

tranzitna klet

v žganjarnici prej Čaks & Pauer v
Vodmatu, Zaloška cesta 95.

Izšel je

Trgovski koledar

za leto 1907.

Koledar obsega lepe praktične za
vsakega poučne trgovske spise. Cena
1 K, po pošti 1 K 10 v.

Trgovski koledar ni zamenjati s
Trgovsko - obrtnim koledarjem, ki ga je
izdal nek zas. bnik. Naročiti ga je le
pri slov. trg. društvu „Merkur“ ali v
knjigarni L. Schwentner v Ljubljani.
Čisti dobiček je namenjen skladi za
„Trgovski dom“. Trgovci in trgovski
sotrudniki, naročajte ga in širite zanj
zanimanje! 3777-2

Dalje ima društvo „Merkur“ še v
zalogi knjigo „Menično pravo“, spi-
sal c. kr. sod. pristav A. Kuder. Cena
2 K 50 v., po pošti 30 v. več.

Važno za konsumente plina!

C. kr. trgovinsko ministrstvo

je z

d. žavnim darilom

odlikovalo

Wouwermanov

gorilec

po vseh kulturnih državah zavarovan
s patent,

ki daje po izvidu

c. kr. tehnol. obrt. muzeja

povprečno do

50%

prihranka

pod realnim jamstvom in
ob ravnotaki svetilnosti ka-
kor jo dajo doslej rabljeni
gorilci.

Poučbe na glavnega zastopnika

Viljema Ellbogen

podjetje za štednjo plina po
sistemu Wouwermans

HALBMAYR & Co

na Dunaju, IX., 3769 2

Nussdorferstrasse 14.

Telefon št. 21.312.

Glavni zastopnik se nahaja
te dni le kratek čas v Ljubljani
v hotelu „pri slonu“.

Iščejo se solventni zastopniki.

Lodnasto športno moderno sukno,
perilo za lovce kakor tudi sukno
in leden za dame nudi po nizkih
cenah in le v dobrih kakovostih raz-
pošiljalnica

Josip Prunar, Trautenau i. B.
Vzorci na zahtevo franco. Blago je
carine prosto. 3411-5

Kontorist

samostojen delavec, sprejme se v
pisarno tukajšnje želez. trgovini.
Ponudbe pod „Samostojen že-
lezničar“ pošto ležeče. 3795-1

Prodajni agenti

ki se jim poveri tudi sprejemanje de-
narja, dobe v velikem trgovskem po-
jetju trajnega posla. 3793
Dopisi pod „S 300“ v Ljubljano,
glavna pošta restante.

Parni stroj s kotlom

za 7 konjskih sil se po nizki ceni proda
v Spodnji Šiški pri
Peter Keršiču
3617-3 tovarna voz.

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, ku-
hinje, jedilne srambe in kabineta ter
s porabo perila in delom vrta je s
s terminom november oddati
na Dunajski cesti št. 60. 3318-5

Delavci

kateri so pri strojih za obdelovanje
železa vajeni ali tisti, ki se hočejo v
tej stroki izvežbati, dobe stalno
službo v tovarni za stroje
G. Tönnies, Ljubljana.
3759-2

Isce se spreten akviziter

Ponudbe pod „P. O.“ na upravn.
„Slov. Naroda“. 3781-2

Dobro izvežban oženjen

strojni ključavničar

vajen tudi sukanja, dobi poleg dobrega
zaslužka tudi prosto stanovanje, kurjavo
in svečavo.

Sprejme se v trajno delo kot po-
pravilavec v papirnici gosp. **Charles**
Moline v Trzinu. 3775-1

Št. 37.267. 38.6-1

Ustanova

za mestne uboge.
Pri mestnem magistratu podeliti je
cesar **Franc Jožefove**
jubilejske ustanove

za mestne uboge, in sicer 2 po 50 K
10 pa po 40 K.

Te ustanove namenjene so onim
ubogim, ki ne dobivajo redne podpore
iz ubožnega zoklada in jih je izplačati
dne 2. decembra.

Prošnje za podelitev teh ustanov
vlagati je tukaj do 20. novembra t. l.
Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 16 oktobra 1906.

Priporočam sledeče specialitete:

Brusnice, doma kuhane
Znojemske in francoske kumarice
Vino iz dunajske rotovške kleti
Tirolski planinski med
Prava angl. pomarančna omaka
Ananas, malinov, jagodni odcedek
Refoško novi, stari in peneči
Marelična, malinova, jagodna in
borovnična omaka. 3745-2

Specerija, delikatesa in
vinarna

Franja Kham
Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela „Union“.

Zapomni si, prinesi mi moraš samo „Ottoman“
cigaretni papir ali stročnice, in naj te ne motijo
slične ponaredbe slabe kakovosti! III 3570-7

Sprejema zavarovanja šloveskega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“
- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -
Rez. fondi: 34,788.837-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica nase države
z vseskozi slovanke-narodne uprave.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopa in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obecnokoristne
namene.

Kontoristinja

z lepo pisavo, večja slovenščine in
nemščine, čez 20 let stara, dobi v
mojem velikem trgovskem podjetju
trajnega posla. 3794
Dopisi pod „S 300“ v Ljubljano,
glavna pošta restante.

Revmatiki in astmatiki

dobe iz hvaležnosti zadovoljno in brez-
plačno pojasnilo, kako je bilo mojemu
očetu pomagano pri zgorajšnjih boleznih
Herman Baumgartl
Silberbach pri Grasslitzu na Češkem, šte. 397.

V najem ali na račun
se odda z novim letom 1907 dobro
upeljana

mesarija

v najlepšem kraju na Gorenjskem ob
novi železnici, na kraju, kjer se nabaja
znamenito letovišče.
Podrobnosti pove iz prijaznosti
gosp. **Anton Ropret**, gostilničar in po-
sestnik na Bieun, kjer se izve tudi
naslov oddajalca. 3744-1

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vnaprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 42

BRZOJAVKA!!

Prekrasna ura in verižica za
samo 2 K 10 h.

20.000 komadov

nakupljenih zaradi opustitve neke švi-
carske tvornice za ure, zaradi tega raz-
pošiljam prek. posl. 36 urno precizijsko
uro na sidro z lepo verižico, natančno
idočo, za kar se tri leta jamči, za samo
2 K 10 h.

Po povzetju razpošilja I. zaloga blaga
S. Kohane Krakov št. 223
Za neugajajoče denar nazaj. 3780-1

Epilepsija.

vdor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zastoj in poštine prosto razpošilja
priv. Schwann-Apothek
Frankfurt a. M. 2514 15

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Dr. Demšar
zopet
ordinira.

Panorama International
Pogačarjev trg.

Razstavljeno od nedelje 21. oktobra
do vštete sobote 27. oktobra 1906:

Velezanimiv obisk
CARIGRADA.

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6
(nekdanj Tambornino)

se prodaja **zlato** in srebrno blago.

Sprejemajo se popravila in nova dela
Urarji popust. 1459 27

Z odličnim spoštovanjem

Ign. Radoš, zlatar.

Kompanjon

za dobro upeljano trgovino se išče. Podjetnik,
ki bi bil pripravljen K 14.000 vložiti v to obrt,
naj pošlje svoj ofert pod „K 14.000“ na uprav.
„Slov. Naroda“ do koncem tega meseca.
Omeniti je še, da bi se njegov kapital
obrestoval približno na 15%. 3648-6

Pozor, ključavničarji in kovači!
Proda se zaradi smrti po najnižji ceni
dobro ohranjena železna

stružnica

(Drehbank)
z vsem potrebnim orodjem.
Več pove **Celestin Jelenec, Dvor**
pri Žužemberku. 3736-3

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu
tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami
kubinj in drugimi pripadki se takoj
oddajo po zelo nizki ceni.
Več se pozve v Ljubljani, Am-
brožev trg št. 7, pritl. 3315-29

Kupuje in plačuje

po najvišjih cenah
lepe, bele, suhe gobe,
češminjevo zrnje ali češ-
minjeve jagode, divji
kostanj, bukov žir ali
bukvice, hrastov svež
želod in smrekove storže
firma Leuz
v Ljubljani 3774-1
pri novem Fran Josipovem mostu

Pozor! Pozor!
Prodaja se

urarska obrt

pri Novem mostu v Ljubljani. Obstoji
že 32 let in je dobro upeljana.

Prodajajo se tudi stenske in žepne
ure po jako nizki ceni.

Se priporoča s spoštovanjem

Jos. Černe,
urar. 3741-2

Ustanovljeno l. 1870 SEB. UNTERHUBER Lastnik FR. BENQUE

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih
kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna: v Beljaku, Schulstrasse št. 21.

Filijalka: v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 73

nasproti topničarske vojašnice
(telefon šte. 273)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamnja (v raz-
ličnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spo-
menike itd. Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo, cementne cevi
(rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz
cementa (metalique) preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah,
hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na
podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissen-
bacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštine prosto. 1285-28

Vajenca

sprejme za brivsko obrt
M. Podkrajšek 2620-3
brivce za d. me. in gospode
v Ljubljani, Sv. Petra cesta

Tesarji

se takoj sprejmejo pri 3757-1
stavbniku **F. Trumlerju**
Ljubljana, Pred škofijo št. 3.

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je
naprodaj.
Ponudbe po „Kavarna“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. 3182-2

Prav ceno se prodaja

Prodajalna miza (pudel) pripravna
za specerijo, predalnik za moko,
več mer in še skoro docela nov
salonski koster. 371-1-3
Več v Ljubljani, Škofje ulice
št. 15 v trgovini.

Trgovski pomočnik

specerijske in železninske stroke želi
svoje sedanje mesto s 25. okto-
brom premeniti.
Ponudbe pod „R. B.“ na upravništvo
„Slov. Naroda“. 3676-5

Pristno bizeljsko vino

razpošilja od 1 hl naprej
Jože Janežič

Stara vas, Bizeljsko pri Brežicah.
Cena po dogovoru 3748-2

Lepo, donosno 3733-2

posestvo

v večjem farnem kraju na Dolenjskem,
v bližini železnice, pripravno za trgo-
vino, gostilno, zalogo piva, za peka ali
mesarijo, se prodaja po prav ugodnih
pogojih. — Več pove pisarna za pro-
met z zemljišči **Jos. Perhauz** v
Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18.

5-10 kron

vsak dan lahko zaslužijo
gospodje in dame z nena-
pornim delom Vpraša naj
se od 9. do 11. dopolne
v Gosposkih ulicah št. 15,
v pritličju na levo. 3750-2

Zenitna ponudba.

Mesar, v lepem kraju, 25 let st. r.
prijazne zunanosti, se želi tem potom
zaradi pomanjkanja znanja, seznaniti
z gosodično v starosti 20—25 let, z
vsaj 8000 K gotovine in ki bi imela
veselje do mesarskega obrta.
Ponudbe z slikami, ki se zanje
s tem jamči stroga tajnost in povratek
naj se blagovolijo pošiljati pod šifro
9500 „Srečna prihodnost“, pošta
Kropa, Gorenjsko. 312-3

Gospica na naslov
Ivanka 43, naj se
oglasi na pošti za
pismo, ki se tamkaj
nahaja nujno. 3791

Gospodična

z boljšo naobrazbo, s trgovskim tčajem
ter perfektna v obeh deželih jezikih,
želi primerne službe.

Pojasnila daje iz prijaznosti upravn.
„Slov. Naroda“. 3802-1

Dve lepi

meblirani sobi

z dobro hrano se takoj oddaste. —
Sprejme se tudi več gospodov samo
na hrano.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3790-1

Papirnica na Reki

išče za takojšen vstop

4 spretne pomočnike
k papirnim strojem.

3801-1

Stanovanje

z eno sobo, kuhinjo in drugim pripadki
se odda z novembrom na Dunajski
cesti št. 69.

Ravnotam se odda tudi meblirana
soba takoj, istotako se po ceni prodaja
dobro ohranjen klavir. 3773-1

Večja tvornica na Dunaju išče

kontoristinjo

veščo poleg nemškega tudi slovenskega
in laškega jezika, stenografije in pi-
sanja na pisalni stroj.

Ponudbe, opremljene s prepisi iz-
prijave, v fotografiji, je staviti v
kratkih potezih v vseh treh jezikih
ter v njih naznaniti zahtevo plače ter
jo nasloviti pod šifro „Dunaj“ na
upravništvo „Slov. Naroda“. 3784

S čim 3807-1
naj le kurimo? S Paulusoviui
salonskimi briketi

iz kraljice Lujize premogokopa v Šleziji.
Prešan iz najboljših kakovosti premoga (8000
kalorij kurilne moči) brez vsake primesi, v
kockah po 1 kg. Nobenega smrada, prahu
ali odpadkov, najpripravnejša kontrola in
ureditev; za vsako kurjavo (1 ura = 1 vinar)
izborna primerno. Pošiljanje na zunanji
pripravo, da, brez embalaže. Edini depot
pri J. Paulinu, lastniku premogokopov v
Ljubljani, Nove ulice 3. Tamkaj tudi zaloga
najfinjšega trboveljskega kosovnega in
orehovnega ter dolenskega premoga. Zadnji
dve vrsti zaradi zelo nizke cene jako pripo-
ročljivi. Trboveljski orehovni premog služi
v številnih in pri likanju izvrstno. Na cele
vagone po premogokopniških cenah.

Jutri, v nedeljo 21. oktobra t. l.
v restavraciji „pri Levu“
na Marije Terezije cesti

koncert

Društvene godbe za člane.

Nečlani plačajo 40 vinarjev.

Začetek ob 8. uri.

Za mnogoštevilni obisk se priporoča

Beti Kos.

3799

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter
obdeluje v zanimivi povesti kmetijski punt
na Vrhniki in okolici ter napad na sa-
mostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vln.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Vsakdo v mestu ali na kmetih

si lahko z majhno glavnicco ustanovi dobro ekistenco. če si na-
pravi žganjsko manipulacijo na majhno oziroma majhen žgalni
kotel za prekanje (destilacijo) žganjskih in likerskih specialitet. Navodila
in primeren pouk zastoni. Dopisi pod „Lucrativ Nr. 127“ na anončno
ekspedicijo Edvard Braun na Dunaju, I., Rotenturmstrasse 9. 3803-1

Št. 37.460.

2803-1

Ofertna obravnava.

Mestni magistrat ljubljanski oddaja

izpraznjevanje straniščnih jam

v mestni topničarski vojašnici

za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1907 eventualno tudi za leto
1908 potem ofertne obravnave.

Podvzetniki izpraznjevanja jam, katerim preskrbi magistrat brezplačno
potrebni pnevmatični stroj za časa vožnje, naj vložijo svoje kolekovane ponudbe,
v katerih mora biti tudi izrečeno, da bode podvzetnik jame tudi gošče izčistil
na lastne stroške, do 3. novembra letos pri podpisnem mestnem magistratu
kjer se poizvedo tudi natančni pogoji te oddaje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 17. oktobra 1906.

BRZOJAVKA

3792-1

iz Ljutomera v „Narodni dom“ v Ljubljani.

Pristni sladki vinski mošt

ravnokar došel in bo v nedeljo, dne 21. t. m. nastavljen.

Točilo se bode tudi priznalo izvrstno termalno pivo Delniške pivovarne
in postrezalo z dobro kuho po primernih cenah. Točila se bodo tudi dobro
znana vina iz Zajčeve kleti. — Za zabavo bo skrbel priljubljeni

Vstop prost. ljubljanski sekstei. Začetek ob 8. zveč.

Za mnogobrojen obisk se priporoča J. Bogovič, restavrater.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Celovec, Glandorf, Salcburg, Inomost, Linc,
Budejevice, Praga.

7-17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

11-30 predpoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salcburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Ce-
lovec, Stajer, Linc, Budejevice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta,
Kočevja.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Praga, Dunaja zahodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-
Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osební vlak iz Selctala,
Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,
Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.

8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplic,
Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Praga, Linca,
Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,
Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.

11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja,
Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

8-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani vljudno naznanjam p. n. občinstvu na Glineah,
Viču, v Rožni dolini in Ljubljani, da sem prevzel in bom
vodil staroznano

gostilno „pri Bobenčku“

V nedeljo, dne 21. t. m. godba in ples.

Potrudi se bom po svoji večletni izkušnji, da bo p. n.
gostom v moji gostilni postreženo kar najbolje. Točil bom

— razna pristna vina —

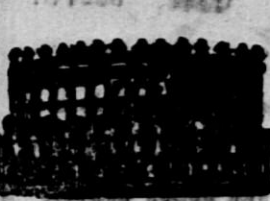
kakor tudi vedno dobro sveže pivo, ter postrezal z gor-
skimi in mrzlimi jedili ob vsakem času.

Opozarjam na domač izdelek riževih in jetrnih klobas.
Postrežba točna. Cene zmerne.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

z vsem spoštovanjem Ivan Marinšek gostilničar.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3

pod „Narodno kavarno“.

Od 21. oktobra do

27. oktobra 1906:

London.

K. št. 36089.

Gostilna

se odda takoj na račun

* v Ljubljani. *

Vpraša se Spodnja Šiška 208,
pritliže. 3785-1

3816

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja, da bo
Domobrnska cesta radi regulacije nivela, od
dne 22. pa do 27. t. m. za vozni promet zaprta.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. oktobra 1906.

Zaradi bolezni se daje v Cerknici pri Rakeku v najem dosedaj še
edina v vsej cerkniški okolici

usnjarnica

z vsem potrebnim orodjem.

V usnjarnici sta veliki dve sobi za izdelovanje kož, zraven sušilna soba,
valjavka, velika kamnita miza. V delo pride čez 300 tujih kož največ avinjin.
Kdor hoče vzeti v najem, naj se kmalu zgasi, da se ve podpisani ravni in
kože jemati v delo. Tudi je usnjarnica pripravna za vsako drugo obrt, ker stoji
hiša tik glavne ceste in je voda v bližini. — Na razpolago je tudi velik vrt.

Matevž Završnik,

3812-1

Cerknica pri Rakeku.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

3449-5

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Podraženje mila.

Oziraje se na nedavno v skoro vseh dnev-
nikih priobčeno naznanilo Zveze avstrijskih
industrijcev na Dunaju, da so 11. t. m. sklenili
tvorničarji mila da zaradi zopetnega rapidnega
podraženja tolšč podraže milo, tudi jaz na-
znanjam svojim odjemalcem, da moram tudi
sam iz istega vzroka vnovič podražiti milo
za 3 K pri 100 kg.

3758-3

V Ljubljani, 18. oktobra 1906.

Pavel Seemann.

Pazin v Istri

Naznanjam p. n. občinstvu, sosebno gg. vinskim trgovcem iz
Kranjske, da sem prevzel znani restavrant

„All Istria“

ki je preskrbljen z najboljšimi vini, pristno kranjsko kuho ter sobami
za prenočišča. — Postrežba točna, cene zelo zmerne.

Za obilni obisk se priporoča

Anton Cerovac,

gostilničar.

3813-1

G. Vatovca

2 minuti od
juž. kolodvora

Gostilna „Al Trifolio“ v Trstu

3809-1

se slavnemu občinstvu za obisk posebno pa cenj.
železniškim uslužbencem priporoča najtopleje. o o

vina in piva prve vrste.

o o o o o o Vsak čas o o o o o o o
topla in mrzla kuhinja.

SELLE & KARY-jev 5327 37
FREDIN
Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo rumeno in črno. Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcalfa, oscarja, cheurona in lakovega usnja. DUNAJ XII, 1.

Privatni plesni pouk
v dvorani hotela „pri Maliču“.
Usojam si javljati p. n. občinstvu, da v ponedeljek, 22. oktobra t. l. zopet pričnem s plesnim poukom in sicer bodo strokovni tečajji za dame in gospode iz boljnih rodov vsak ponedeljek in petek ob polnočnih zvečer. — Pripravlja se tečaj za otroke. Posebne ure se dajo vsak čas dneva za vse stare in moderne plesove po lahki in hitro priučljivi metodi za zasebnike, za družbe v dvorani sami ali pa v privatnih hišah. Prijave in vpisovanja vsak dan od enajstih do dvanajstih dopoldne in od treh do petih popoldne v hotelu pri Slonu, soba št. 72.
Z odličnim spoštovanjem
Giulio Morterra,
plesni učitelj.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna 26 in 1565
jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko!
Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste preskrbi in daje brezplačno pojasnila 24
edna oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Naznanilo otvoritve.
Usojam si v ljudo naznaniti, da sem otvoril v Kolodvorskih ulicah št. 35, I. nadstropje z najnovejšimi stroji opremljeno
delavnico za pletenje
in podpletanje moških in ženskih nogavic, jopičev, spodnjih hlač itd. Sprejemajo se tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Potrudil se bodem, da ustrežem vsem p. n. naročnikom točno in najceneje. Priporočam se za obila naročila.
3798—1 S spoštovanjem **J. KOLENC.**

Hupfeldovi glasbeni instrumenti
stoje glede preproste, praktične konstrukcije nerazrušljive stanovitnosti elegantne šarene oprave odlične premenljive glasbe nedosežno na prvem mestu.
Vsak hotelir, kavarnar in gostilničar, ki bi rad povzdignil promet v svojem podjetju in s tem prevedel še več jedil in pijač, naj si da zastoj in poštine prosto doposlata malo brošuro „Mundert Zeugnisse über Hupfeldmusikwerke“.
Zadnja novost
Helios orchestron
z elektriskim obratom. Nadomestila majhno vojaško godbo. Vsak instrument se lahko posamezno odstavi, tako da igra klavir sam.
Hupfeldov Phonoliszt
najboljši umetni piano na svetu. Sijajna nalozba glavne. Vsekdar pripravljena zabava za goste. Prospekt zastoj in poštine prosto. Obsežne plačilne olajšave. Za gotova plačila visok rabat.
Ludvik Hupfeld deln. družba
na Dunaju, VI, Mariahilferstrasse 7—9.
V Evropi prva in najstarejša tvornica elektriskih klavirjev in orchestronov.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zamenjujejo. — Pri sunanjih naročil naj se blagovni vzorec vpošlata.

Ustanovljeno leta 1845.
JOS. REICH
Edini zavod
za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidna cena.

Pariski moderci!
Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec. priporočam v največji izbi
Flojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Pekarija slaščičarna in kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetje, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, voski in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopeli.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojn. sol, solter, enojan, kolmoč, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
— **Drogerija** — 42
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni rama zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Franc Jožefova
grenčica
„pravzaprav reprezentant grenčic“
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Pred nakupom
peči, pečnih podstavkov in kaminskega orodja
naj si ogleda vsakdo veliko zalogo trdke
Fr. Stupica v Ljubljani
Marija Terezije cesta št. 1 in Valvazorjev trg št. 6.
Usled ugodnega nakupa nizke cene!

Razglas nabornikom.
Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1907 nastopno razglasa:
1.) Vsem v Ljubljani stannjočim leta 1884, 1885 in 1886 rojenim mladencem, neglede na njih rojstni in pristojni kraj, se je tekom meseca novembra 1906 pri tukajšnjem uradu k zabeležbi zglasiti.
2.) mladencem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti (rojstni in domovinski list).
3.) začasno odsotne ali bolne mladence smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblaščenici.
4.) onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca januarja ali februarja 1907 pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan glavnega nabora pri naborni komisiji.
5.) Onim, ki žele, da se jim dovoli nabor izven pristojnega okraja, je o priliki zglasitve vložiti opremljene prošnje, obenem pa lahko oglašje in izkazuje pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.
6.) Sinovom vojaških oseb, službe v dejanski službi in onim mladencem, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni mornarici) in so v nabornih letih, se je ravno tako zglasiti.
7.) Kdor zanemari dolžnost zglasitve in sploh iz vojnega zakona izviraajoče dolžnosti, se ne more opravičiti z izgovorom, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.
Naborniki, ki opuste zglasitev, ne da bi jih pri tem ovirala kaka nepremagljiva ovira, so krivi prestopka in se kaznujejo z globo 10 do 200 krom ali pa s primernim zaporom.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 10. oktobra 1906.

Na svetovni razstavi v St. Louisu 1904 najvišje odlikovanje „Grand Prix“.
1327 1 2 11
Zahtevajte povsod z varstveno znamko
Globus
v rdečem traku
čistilni ekstrakt
Globus
ker ponujajo mnogo manj vrednih ponaredb.
Edini izdelovalec
FRIC SCHULTZ, deln. družba, Lipsko.

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.
Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 20 kr.
Targenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Blodno juše. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 60 kr.
Stat nominis umbra: Oasnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširano à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Proj. 50 kr., sedaj samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Thielejev razdebelilni čaj
znano uspešna specialiteta proti debe-
losti, z jamčeno neškodljiv. Zavitek
K 2. — Prodaja ga lekarna „pri
Angela“ v Celovcu. 3325-5

Lepi lokali

priljubljeni za vsako trgovino ali za pi-
vne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

plev za dva konja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2845 33

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta!
Prav dobro napolneno.
Pernica ali blazina, 180 cm
dolga, 116 cm široka K 10—,
K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga,
140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—,
K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 3—, K 3:50 in K 4—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4:50 in K 5:50. Izdelujem
tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni mo-
dreci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljši
K 33—. Pošilja se poštne prosto po po-
vzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lob s 35.
pošta Pizen na Češem.

Vinogradniki!

I. štajer. trsničarska zadruga
Juršinci ima naprodaj cepljene trte:

75 tisoč silvanca,	
50 „ burgundca,	
120 „ šipona,	
190 „ velškega rilčka,	
22 „ žlahtnine,	3685-2
35 „ braminca,	

nekaj drugih vrst in mešan: plavec,
burgundec, modri portugizec, ranfol in
muskat. Vse trte so zajamčeno I. vrste,
ter stane tisoč 160 K. Odjemalci naj
se pridno glase in prilože 10% are.

Trte se lahko pogledajo pri Jan.
Segula v Hlaponcih, 1 uro od želez.
postaje Možganjci pri Ptuj.

Ženitna ponudba.

Dobro situiran trgovec sohrugo,
gospodično ali vdovo brez otrok, 35—45
let staro, značajnega vedenja, zdravo
in prijetne zunanosti, ki bi imela tudi
veselje do trgovine. Premoženje ni po-
trebno.

Le resne ne anonimne ponudbe,
še mogoče s fotografijo, katera se vrne,
posljejo naj se pod šifro „Trgovec
štev. 1001“ na upravništvo „Slov.
Naroda“.

Tajnost se jamči s častno besedo
in zira se bode tedaj le na resne
ne anonimne ponudbe. 3713-3

Naznanilo!

Podpisani p. n. slav. občinstvu
ljubno naznanjam, da se

akcidenčna tiskarna

pod firmo Fr. Iglič ne nahaja več

na Mestnem trgu št. 11,

ker je omenjena tiskarna sedaj moja

last in sem jo preselil

v Židovske ulice štev. 4

ter izvršujem vse merkantilne tiskovine

po najnižjih cenah.

Istotam imam tudi trgovino s

papirjem, pisalnimi in risalnimi

orodjem ter prodajam vse po naj-

nižjih cenah. Zunanja naročila najtoč-

neje, najhitreje in najceneje!

Za mnogobrojna naročila se naj-

bolje priporočam z odličnim spošto-

vanjem

Lavoslav Pevalek

akcidenčna tiskarna, trgovina s papirjem, pisalnimi

in risalnimi orodjem,

Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljub-

ljanskih v polupretrekanem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“)

Na povest je jako zanimiva ter izborna

pisuje dogodke neke koristke izza

časa Mondheimovega gledališkega rav-

nateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Naš namen je dosežen! Velika priložnostna prodaja se prične danes.

Otvorili smo to razstavo jedino le s
tem namenom, da vas prepričamo glede
blaga; to je v istini, kar smo zatrdili in
tudi če natanko preis kujete osébnó, še ne
boste mogli najti razložka mej

== „Tudor“- ==
== skimi demanti ==

pa pristnimi.

Naša pogodba je že kmalu pri kraju
in smo sklenili, da ne vzamemo niti jedne
svojih dragotin seboj; zategadelj. se vam
pnuja tudi še jedina priložnost.

Blagovolite upoštevati, da po sklepu te priložnostne prodaje ter naše razstave bodejo

„Tudor“-ski demanti, narejeni znanstvenim potom

od agentov, kojim je gosposka to dovolila prodani po karatih.

Tu je priložnost, da si jedenkrat za celo življenje kupite
prstanov, kravatnih igel, broš, manšetnih gumbov idt.

s „TUDOR“-skimi
demanti vdelanih,
na tisoče prinas
prodanih po

8

kron

za izjemno ceno,
in sicer z
obročjem vred.

4

kron

„Tudor“-ske demante prodaja: v Ljubljani

Anton Krisper, Mestni trg št. 21.

Zunanja naročila se izvršujejo po povzetju.

IZBERITE SI
amerikanske čevlje
elegantne, pripravne in stanovite, samo solidnega dela
avstr.-**AMERIKA**nska
zaloga čevljev
LJUBLJANI

Prešernove ulice 50.

Za naročila z dežele zadostuje navedba številke.

Krošnjariji-agenti

se proti visoki proviziji ali stalni plači iščejo
tako za prodajanje patent. predmeta. Ponudbe
pod „A. E. 104“ odpošilja Rafael & Wittek
Dunaj I. Graben 28. 3615-3

Sode

vinske od 100 do 700 litrov vsebine
proda po nizki ceni 3465 12

Fran Cascio

Vegove ulice štev. 10.

Od visoke c. kr. vna se dovoljen

privatni učni zavod
za urezanje in šivanje oblek

Eme Schlehan

v Ljubljani, Židovske ulice 1.

Učenke se sprejemajo vsak dan od
9. do 12. ure dopoldne. 3517 4

Prodaja krojev po meri.

Iz proste roke se proda skupaj
ali na drobno

veliko posestvo

obstoječe iz dveh hiš, v katerih eni se
nabaja mlin na bencin motor z dvema
tečajema, v drugi pa stara občeznana
gostilna pri „Strnadu“, pravica za
trgovi o z mešanim blagom in
pravica za žganjekuho. Zraven so
vsa gospodarska poslopja, vse v
najboljšem stanju in z opeko krito. Pri
posestvu je tudi zelo velik bukov
gozd in manji smrekov, veliko njiv
in senožeti. Od cerkve četr ure, isto
tako od železnice četr ure oddaljeno,
tik glavne ceste, ki pelje na Dolenjsko.

Natančneje se izve pri lastnici Fr.
Tavželj v Zdenski vasi, pošta
Videm-Dobrepolje. 3740-3

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki prve
vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 2294-18

Peter Wernig

o. kr. dvorni dobavitelj orožja

v Borovljah na Koroškem.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Prostovoljna sodna prodaja

posestva.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega so-
dišča v Ljubljani z dne 8. oktobra 1906
k št. A 17/4-63 se bode vršila

dne 22. oktobra 1906

ob 9. uri dopoldne

na licu mesta prostovoljna sodna dražba

posestva vl št. 40 k. o. Gradišče, t. j.

hiša 17, Rimska cesta

(gostilna „pri črnem medvedu“)

z dvoriščem, gospodarskim po-
slopiem ter vrtom brez premienin.

Vsklicna cena znaša 44.800 K in
se ponudbe pod tem zneskom ne spre-
jemajo. Dražbeni pogoji so v pisarni
c. kr. notarja dr. Fr. Voka na vpogled.

3728-2

Dr. Fr. Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

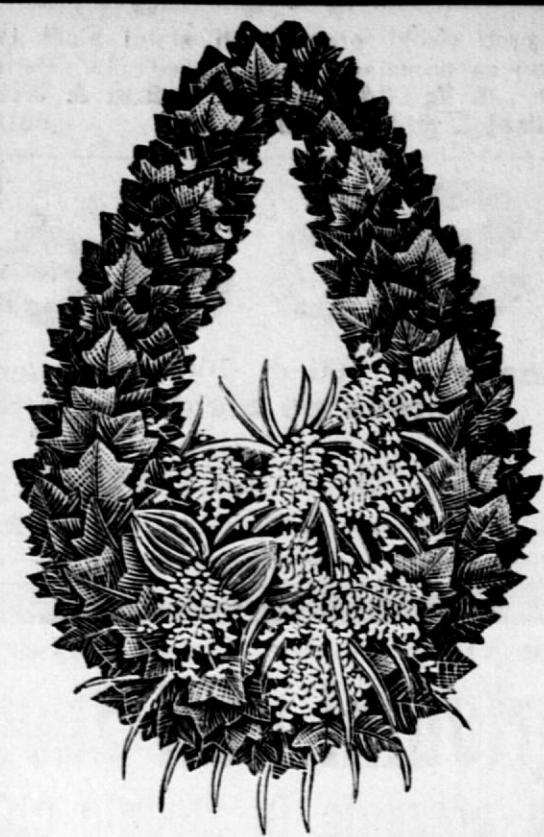
v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon štev. 187.

Najcenejši nakup
in
največjo zalogo
nagrobnih vencev
in **trakov**
priporoča 3695-3
po najnižjih cenah brez konkurence
J. KEBER
Ljubljana, Stari trg št. 9.

8760-1

Pri prvovratni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo
25 **posredovalci** 1660
kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoč se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni poslovalci pa dobro trajno službo. — Ponudbe pod „15.305“, Gradec, poste restante.

Ne berite

samo, ampak poizkusiti morate staro preizkušeno zdravilo

Lilijstomlečnato milo Stöckempef
Bergmann & Co., Draždana in
Dečin na Lubi

prej Bergmannovo lilijstomlečnato milo (znamka 2 škrata), da dobite belo polt brez peg in nežno kožo na obrazu. 2349-17

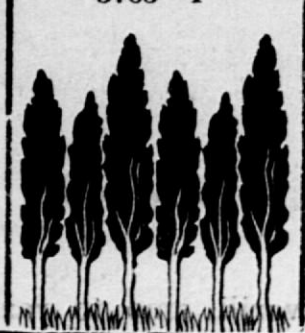
Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani
lekarnar J. MAYR, drog. A. KANC-
VIKTOR SCHIFFER, parf. OTON
FETTICH-FRANKHEIM.

Umetno in trgovsko vrtnarstvo

VIKTOR KORSIKA, Ljubljana

Rimska cesta št. 5.

3763 1

Izdejuje šopke in spleta vence ter prireja naprave za okraševanje grobov itd. vse po najnovjši obliki.

Priporoča se slav. občinstvu, da bi mn. sedaj vseh svetih kakor tudi ob drugih prilikah naklonili mnogo naročil za šopke, vence itd., ki jih izdelujem okusno in ceno. 0 0 0 0 0 0

Naznanilo preselitve.

Vljudno se s tem naznanja, da se je preselila podpisane

pekarija in trgovina z mešanim blagom

iz hiše št. 18

v hišo št. 8, v nekdanjo pošto hišo g. Louva Kavčiča v Medvodah.

Zahvaljujem se tem potom vsem svojim dozdanim odjemalcem, ki so me podpirali, priporočajoč se jim, naj mi ostanejo zvesti tudi v novem obrtovišču, ker se bom pošteno potrudil, postreči z najboljšim blagom. Obračam se tudi do novih odjemalcev, priporočaje se, naj poskusijo, v čem bi jim mogel postreči.

V Medvodah, dne 18. vinotoka 1906.

Julij Novljan,
pek in trgovec.

3763-1

Dobre in cene!

Anton Schuster

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 7

priporoča

3565 4

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, parhenta, flanelastih odej, garnitur,; najboljša belo blago za perilo in vsakovrstne preproge.

Največja izbira v boah.

Konfekcijski katalogi brezplačno in poštne prosto.

Uzorci na zahtevavanje poštne prosto!

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Dobre in cene!

Br. Novaković

posestniki vinogradov na otoku Braču in v makarskem primorju v Dalmaciji.

Čast nam je naznaniti slavnemu občinstvu, da smo vsled želje naših cenjenih odjemalcev odprli moderni

vinotoč
v Sodnijskih ulicah št. 4,

kjer točimo mnogovrstna pristna vina svojega pridelka po najnižjih cenah.

Zaradi točne postrežbe in olajšanja truda našim cenjenim odjemalcem, sprejemamo naročila, ozir. prodajamo tudi v vinotoču v Sodnijskih ulicah št. 4 vina, konjak itd. v steklenicah po ravno tisti ceni in enake vrste, kakor v skladišču na Starem trgu. Zahvaljujoč se za do zdaj izkazano nam čast se priporočamo slavnemu občinstvu 3602 5

z velespoštovanjem

Br. Novaković.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago, ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo močeno vlačno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 cela pušica 70 v, 1/4 pušice 50 v. Proti predplačilu 3 K 15 v po pošti se pošilja 4 pušice, proti predplačilu 7 K 10 pušice poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrsko mornarije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolnovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
b **Praga** 3352-3

Malá strana, oget Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr.

az pošiljanje blaga na vse kraje sveta.

Najcenejša, največja eksportna tvrdka.

H. SUTTNER

urar in trgovec zlatino in srebrnino v Ljubljani na Mestnem trgu naspr. rotovžu

prej v Kranju, priporoča svojo veliko zalogo finih

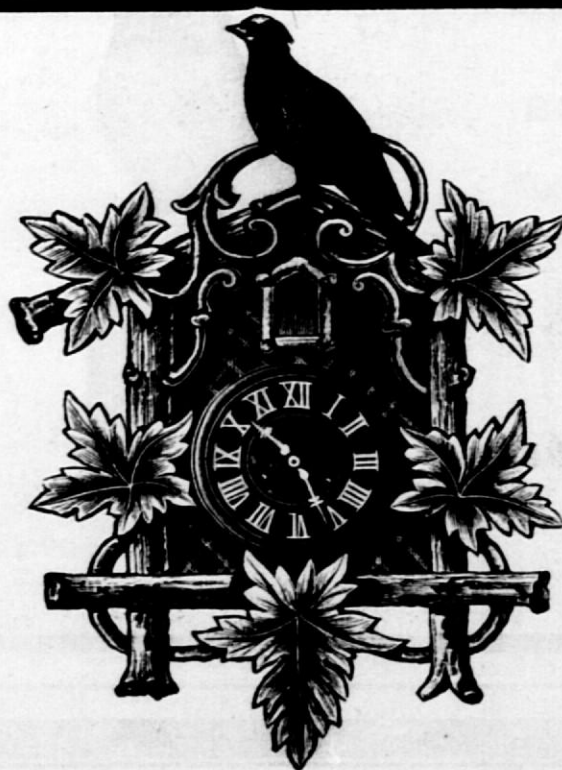
švicarskih ur

briljantov,

zla nine in srebrnine

v veliki izbiri 3770-1

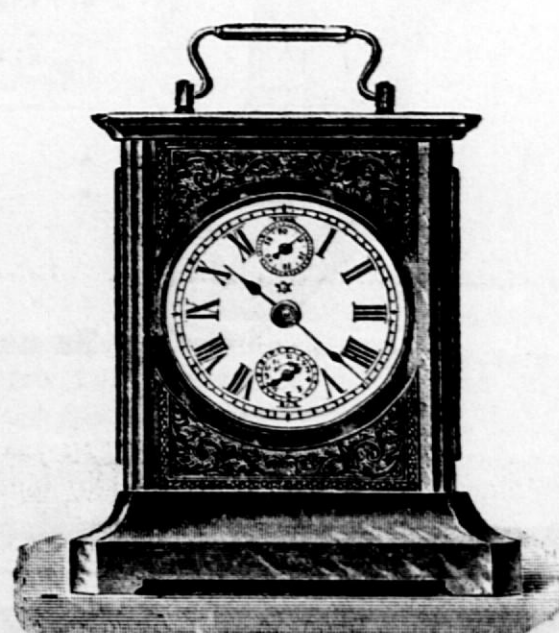
po najnižjih cenah.

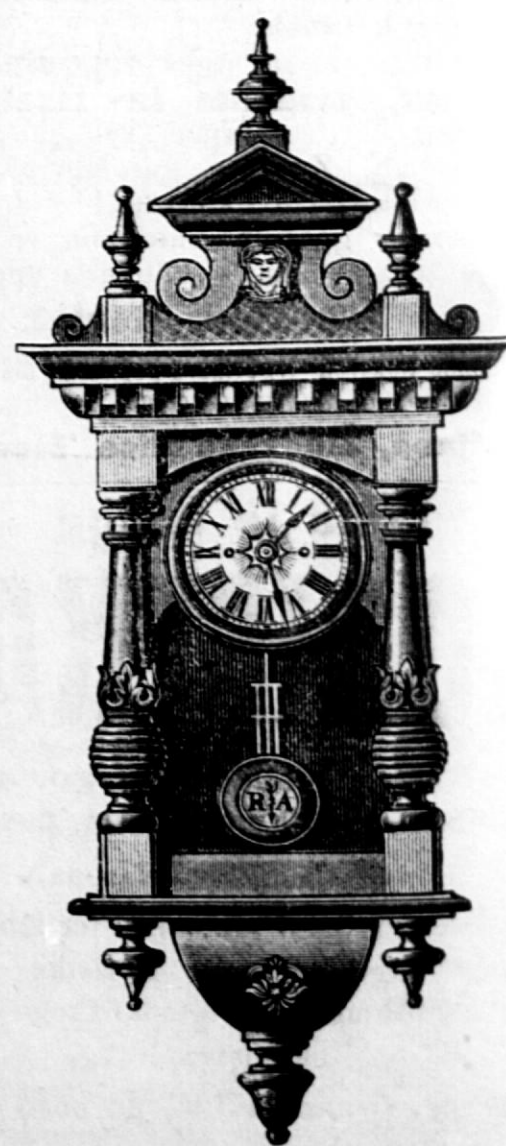
Stenska ura s kukavico, krasno izdelana omara, trpežno kolesje gld. 6-75.

Budilka, najnovije vrste, lično izdelana, fino kolesje, gld. 4-75.

Budilka, najfinejše znamke, trpežno kolesje, gld. 3 50, navadna okrogla, od gld. 1-75. napr.

Salonska ura z bijem, lepo izdelana omara, trpežno kolesje, gld. 5-50. Krane secesijske salonske ure od 12 gld. napr.

Žepne ure najfinejše znamke, kakor Glashütte, Schaffhausen, Omega, Zenit, Urania, Intakt i. t. d. iz zlata, srebra, jekla in niklja po tvorniških cenah.

Zlatina, srebrnina in briljantov najnovije faze, finega izdelka po konkurenčnih cenah. Ker pošiljam svoje blago na vse kraje sveta, imam velik promet, torej lahko po nizkih cenah prodajam.

Ceniki zastoni!

Ceniki zastoni!